

IN HET ZEEDORP.

IN HET ZEEDORP

IN HET ZEEDORP.

HOOFDSTUK I.

Ze moesten soms wel even stilstaan met hun drieën, Koos Helders met zijn zusje Marie en Jan Teesen, want de dolle wind, die over de Zuiderzeedijk heen kwam bolderen, was hun eigenlijk de baas. En dat wilden ze niet! Lachend, proestend, hijgend riepen ze soms uit: Hij zál ons niet de baas zijn! Dan keerden ze zich om, alle drie, opdat de „dolle Dries” hen in de rug zou blazen en zijzelf even op adem konden komen.

Maar, o wee — dán moesten ze oppassen!

Want als de wilde blazer het in zijn hoofd kreeg om wolken zeeschuim over de dijk heen te stuiven — nou, berg je! Jawel berg je — goed praten — waar dan? Er stond in de nabijheid nergens een huis! Of als de wildebras bij zo'n aanval in de rug de cape van Marie kon bol blazen — dán was er geen houden aan! Ze moest plotseling vooruit, recht van de dijk af, in de richting van de brede dijkvaart! Als de beide jongens haar dan niet vastgrepen, zou ze letterlijk te water „gezeild” zijn. Maar gelukkig had ze een paar stevige „ankers”, die haar hielden. Stevig waren ze, die beide jongens uit het dorp bij de zee. Of je nu Koos aankeek, met zijn heerlijke appelronde wangen en heldere ogen, of zijn vriend Jan, 't maakte geen verschil, en een vreemdeling zou na de eerste kennismaking niet dadelijk kunnen uitmaken, wie nu Koos was en wie Jan.

Voor zo'n storm waren ze dan ook niet bang, en Marie evenmin — als „de jongens” erbij waren. Want Marie was bijna altijd bij „de jongens” te vinden. Wat Koos en Jan durfden, dat waag-

de zij ook, en — 't gelukte haar meestal evengoed. Wat had ze daarom al bijnamen moeten horen! „Robbedoes!” noemde haar de een. „Halve jongen!” een ander. „Een jongen met rokjes aan!”

een derde. Maar ze lachte er om — juist als om die bolderende wind. En 't ging langs haar heen zonder haar te deren — juist als de stormwind, die haar de lange blonde lokken zou hebben weggerukt — maar ze zaten te goed vast. En Marie lachte, en veegde zich dat malle haar uit de ogen en van haar hoogrode wangen.

Dan liep ze weer de jongens achterna — zoo mogelijk zelfs op een drafje.

Maar soms gebeurde het dat ze draafde..... precies op dezelfde plek! Geen duimbreed kwam ze dan verder, al deed ze nog zo haar best. Dan keken de jongens om naar zus, en vielen haast om van 't lachen.

Nog een klein kwartier gaans waren ze van het dorp verwijderd, ja — als ze gewoon konden lopen, maar zo duurde het zeker wel een half uur eer ze thuis waren. De grond dreunde onder hun voeten. Dat kwam van de reuzengolven, die buiten tegen de dijkhelling beukten; maar ze braken machteloos op de zware stenen bazaltlaag, waarmee de voet van de dijk beschermd was.

Praten — ja, dat was wel mogelijk, maar dan alleen met jezelf, want anderen konden je toch niet verstaan. Lachen — dát konden ze samen, totdat ze alle drie tegen de dijkhelling neervielen in het korte gras, dat de schapen nog hadden achtergelaten.

Hè — hier was 't even luwer. Een ogenblik moesten ze uitblazen! Je kwam haast achter adem! Zo straks moest weer de strijd aangeboden met de Aprilstorm. Maar terwijl de drie dappere vechtersbazen daar vrolijk tegen de dijk lagen, had hun vijand andere aanvalsmiddelen bedacht. Hij had ze meegebracht uit volle zee — dikke, donkere waterwolken! Zie, daar kwamen ze aandrijven — maar Koos en Marie en Jan bemerkten het niet! Die hele dikke dijk zat ertussen en ze keken het land in en hadden pret met elkaar. De storm zette nog eens alle kracht bij, zodat de wolken stijf, heel stijf op elkaar pakten, en toen — bedaarde die schalk even. Natuurlijk — toen moest het loskomen..... Plotseling een zonderling metalen geraas van de zee, over de dijk heen: het neerplensen van duizenden bij duizenden grote regendroppels op het water — nu op de dijk — dan ook op de drie pretmakers!

Ijlings kropen de jongens — ter weerszijden één — bij Marie onder de wijde cape. Maar och — wat hielp dat? „Mijn voeten, mijn kousen worden kletsnat!” riep Marie, en ze wilde haar knieën optrekken, maar dan was er geen ruimte genoeg onder het wollen dakje. Haar hoed zat er ook al onder, want ze had hem afgezet en den capuchon over het hoofd getrokken. „Ik weet wat”, riep ze plotseling. „Komt, jongens, draven! — draven! — totdat we bij Omke Sjoerd z'n huis zijn! Daar zijn we dichtbij!” Toen ze die zinnen, afgebroken, had uitgeschreeuwd, stond ze ook reeds en

was de gang er al in. Noodgedwongen volgden de jongens haar. De regen kletste hun in 't gezicht, op de handen, ze voelden de druppels reeds op hun knieën, door de manchester broek dringen ..

Maar — ze liepen — liepen! Ja, naar Omke Sjoerd! Dat was niet zó ver. Omke Sjoerd was een oude visserman. Tenminste, de kinderen kenden hem niet anders. Op 't oogenblik oefende hij ook zelfs de visscherij niet meer uit. Daarvoor was hij te oud geworden. En in zijn jonge jaren had hij als matroos gediend op de „grote vaart”, dat wil zeggen, dat hij zowat alle zeeën had bevaren en alle grote havenplaatsen had bezocht. Op die reizen had hij zijn ogen en oren goed de kost gegeven, had veel kennis en wijsheid opgedaan, die hem nu nog wel eens te pas kwamen om anderen voor te lichten als zij in moeilijkheden zaten. Maar wat van veel meer waarde was, God had hem geleerd, dat hij een arm zondaar was, en nu was hij een blijmoedig Christen, die wist, dat de Here Jezus zijn Zaligmaker wilde zijn. Die blijmoedigheid maakte, dat de mensen veel van den ouden man hielden, en in 't bijzonder onder de jongens en meisjes van het dorp had hij zijn vrienden. Soms had hij een heel troepje kinderen rondom zich als hij 's avonds tegen de helling van de dijk zat te vertellen en schertsend spraken de mensen over „de school van Omke.”

Klip-klap! deed het hekje, dat toegang gaf tot het huisje en de kleine werf van Omke Sjoerd. En tot driemaal toe — rrst! — rrst! — rrst! stooft in de neerplensende regen een voorovergebogen gedaante snel voorbij het zijraam. Daarachter zat echter niemand die de kinderen had opgemerkt, want Omke zelf was niet thuis en zijn vrouw, een kreupel oud mensje, al net zo oud als hij, was aan 't werk in het ruime achterhuis, waarvan de deur wijd openstond. En toch konden de drie haastig gebakerde jongens — Marie megerekend — niet naar binnen, al regende het nog zo hard.

Een handkar, hoog opgeladen met turf, stond vlak voor de deuropening, en de oude vrouw was druk bezig, met kleine dribbelpasjes heen en weer strompelend, de kar te ontladen en de turf in de schuur op te bergen. De regen had haar overvallen — en de baas was niet thuis! De turf zou zo nat worden en dan was ze niet meer bruikbaar. Och, het oude, kreupele vrouwtje deed zo haar best! Maar ze kon niet harder. Dat been, weet je!

Daar stonden opeens drie kinderen buiten bij de kar... Wat kwamen die hier doen? Een boodschap brengen van haar man? Toch geen ongeluk gebeurd met die hevige wind? „Vrouw Boersma,

mogen we schuilen, als 't u blijft?" „Is uw man niet thuis?" O! — was het dat! Hè, een oud mens zou schrikken.

„Ja, komen jelui maar gauw in de schuur! Wacht, — die kar." Dat was een kleinigheid voor Koos en Jan. Even de kar van voren opgelicht, gedraaid — en Marie glipte naar binnen, toen zij beiden ook. Ziezo, nu de kar weer rechtgetrokken.....

„Moeten die turven worden opgestapeld?" vroeg Koos, „en moet u dat doen?" „Ja, jongen, wie anders, als de baas er niet is."

Ze grabbelde alweer in de turven op de kar. „Wel — wij met ons drieën!", lachte Marie. „Weet u wat — u gaat naar binnen

rustig zitten en wij stapelen ze op. Vindt u dat goed?" „Ja, heel goed en vriendelijk, maar....." „O, u dacht dat wij ze niet konden opstapelen? We hebben het thuis ook gedaan, niet waar Koos? — O, hebben jullie de jassen al uit? Mooi zo, ik houd mijn cape maar aan, dan blijf ik bij de kar en laad telkens de mand vol . . ." „Jongens — ja, en wij stapelen ze op!" riep Jan luid. „Mè-è!" klonk het opeens uit een donkere hoek. Alle drie schaterlachten. „De geit wil ook meedoen!" Vrouw Boersma lachte ook. „Jelui zijn haar te druk", zei ze, „onze sik is zoveel leven niet gewend. Maar zo komt het wel goed, dat zie ik wel." Ze strompelde de

kamer in en nam de beide natte jassen mee om die bij 't haardvuur te drogen. In de schuur werkten ze alle drie, alsof ze hun brood ermee moesten verdienen.

Jan en Koos deden bij het opstapelen hun uiterste best. Ze wisten wel, dat de onderste turven aan de voorkant en de zijden iets hoger moesten liggen, dan werd de gehele stapel steviger en was er geen vrees voor uit elkaar zakken. En Marie, half in de deuropening, over de kar gebogen, stond soms op de wielnaaf om de achterste turven te kunnen pakken. In een ogenblik had ze de mand weer vol. Dan kwamen Koos en Jan en droegen ze samen naar de stapel. Gauw de mand omgekeerd op de vloer, en weer naar Marie terug, die even stond uit te blazen. Vijf minuten later waren al de turven in de schuur. Marie duwde de ledige kar voor de deur weg en kwam naar binnen.

„Hè, nu gauw die kledderige cape af!” zei ze en ging met kennersblik voor de turfstapel staan. „Netjes gedaan, jongens”, zei ze, „nu zie ik dat jongens toch ook nog e r g e n s voor deugen.....!” In 't zelfde ogenblik sprong ze weg, want ze begreep, over dat woord wilden Jan en Koos zich wreken. 't Werd een doller wedloop in 't rond door de ruime schuur...

„Mèè-è-è!”, riep de geit weer. Vrouw Boersma kwam kijken. „Jongens, jongens! Wat doe je nu?” Ze hadden Marie ieder bij een arm vast. „Herroepen moet ze, vrouw Boersma! Ze heeft ons beledigd!” Marie kon van het lachen geen woord uitbrengen, maar onverwacht duwde ze Koos de natte cape in 't gezicht.

„Herroep je woorden!”, riep Jan. „Wat moet ik dan zeggen?” hijgde Marie met vuurrood gelaat. Ze kón haast niet meer...

„Het tegengestelde!” commandeerde Koos. „Ik zie — ik zie, dat de jongens n e r g e n s voor deugen...!” Ze proestte het uit. „Au...! Neen, nu niet meer! Ik heb toch het tegengestelde gezegd?” Hoofdschuddend en glimlachend stond vrouw Boersma in de kamerdeur. „Dat is een haneveeg!” dacht ze.

„Wat gebeurt hier?”, klonk opeens een zware mannenstem achter hen. Onmiddellijk lieten de jongens Marie los en keken om. 't Was Omke Sjoerd zelf, die met zijn guitige ogen van onder de druipende pet het tafereeltje overzag.

„Wel, vrouw, hebben we opeens drie kinderen gekregen? En nog wel zulke levenmakers?” „Neen, Sjoerd, drie kabouters zijn het. Zie maar eens in dien hoek”. Omke draaide zich om.

„Hebben zij dat gedaan? Keurig hoor! — En wat verdienen jullie per uur?” vroeg hij geheimzinnig lachend.

„Een mooi verhaal, Omke!” flapte Marie uit, die haar spraak had teruggekregen. „Hoor dat kleine ding,” zei Omke Sjoerd, „wie zijn jullie?” Ken ik je vader?”

„Jawel Omke, u kent toch Helders den havenmeester wel?”

„O, welzeker! Zo, zijn jullie alle drie kinders van Helders?”

„Neen, Omke, dit is Jan Teesen; zijn vader en moeder zijn allebei gestorven, zijn vader is op zee gebleven en nu woont hij bij ons. Hij is onze broer geworden,” legde Koos uit. Enigszins bedremmeld stond Jan te kijken. Zo 't middelpunt te zijn van aller aandacht vond hij niets aardig, en bovendien werd over zijn overleden moeder gesproken en over zijn lieven vader, die met het schip vertrok, en nooit was teruggekomen. Het schip had de haven van bestemming niet bereikt... Treurig keek de arme jongen vóór zich op de grond. Omke legde zijn gerimpelde hand op het blonde hoofd.

„Jongen,” zei hij plechtig, „als je Godvrezende ouders had en jij ook een schaap van Jezus' kudde bent, dan zie je ze later weer. Dat weet je toch wel?” „Ja, Omke,” zei Jan zacht.

„En nou 't verhaal nog”, zei de oude man. „Kom aan, daar hoort een kommetje koffie bij; ik ruik, dat moeder ze gezet heeft”. Hij zette zijn natte pet af en trok zijn buis uit, dat hij op een haak hing, maar onderwijl rustte zijn oog telkens met welgevallen op de onberispelijk opgebouwde stapel turf. Toen liep hij naar de kamer, en de kinderen volgden hem, waar Omke met de drie „jongens” zich om het verkwikkende turfvuur schaarden — de natte voeten op de warme ijzeren haardplaat — en vrouw Boersma bedrijvig heen en weer liep om ieder aan een geurig kopje koffie te helpen.

„Nou wou je zeker wel, dat ik begon,” zei Omke met olijke glimlach, „ik moet echter eerst wat van jullie weten. Ik zou namelijk niet graag ongenoegen krijgen met den havenmeester Helders — neen hoor, en ook niet met zijn vrouw. Dus — leg je hart eens voor me op je knieën; hoe komen jullie met dit weer zover buiten het dorp?” „We hebben voor vader en moeder een boodschap gedaan bij de scheepswerf van Jongers, ginds aan de dijk”, zei Koos, „en 't was goed weer, een beetje wind, toen we weggingen; en dan was het Zaterdagmiddag...!” Toen keek hij Omke guldig aan, alsof hij wilde zeggen: „We hebben dus de tijd, en

je komt zo niet van ons af, Omke!" De glimlach van Omke bewees, dat hij Koos begrepen had.

„Ziezo — nu ben ik gerust en kan ik van wal steken," meende Omke Sjoerd. „Hè, ja! Dank je wel vrouw, och, wat doet me dat goed!" Dit laatste was aan zijn vrouw gericht, toen ze hem een grote kom koffie aanbood. Omke Sjoerd dronk altijd uit een kom, en dan liefst niet uit een kleine! Eindelijk was de kom ledig en het hompje snijkoek, dat hij erbij kreeg, was ook verorberd.

Koos en Jan en Marie hadden ook koffie gedronken — nog wel uit de kopjes van het Zondagse servies — en de plakjes koek waren kostelijk.

„Och, 't is maar een eenvoudig verhaaltje", begon hij, „niets bijzonders — misschien zou ik er zoo wel meer uit mijn leven kunnen vertellen; maar je kunt er toch uit leren, hoe God ons leven van stukje tot beetje bestuurt, zodat het alles gaat naar Zijn Goddelijke wil, — en die is altijd goed jongens, onthoudt dat maar. Als je dat doet, zul je in je latere leven nog wel eens aan Sjoerd Boersma denken, en ook aan dit ogenblik zoals we nu hier bij elkaar zitten. Ik was al vroeg op zee en had al heel wat gevaren. Eerst met een botter op de Zuiderzee, later ook op de haring- of de kabeljauwvangst op de Noordzee, maar dat was mijn eigenlijk levensdoel niet. Ik wilde op de grote vaart, liefst overal heen, de wijde wereld in. Niet, dat ik onverschillig was — integendeel, mijn vrome vader en moeder beiden hadden mij een Godvrezende opvoeding gegeven en — de zee had onder Gods bestuur ook meegeholpen! Ja — je kijkt me misschien wat verwonderd aan, maar 'k zal 't je maar vertellen: bij gelegenheid van een hevige storm toen onze botter dreigde verzwolgen te worden, werd het mij angstig om het hart. Niet zozeer was ik bang om te sterven, maar wel om dan rechtstreeks voor Gods aangezicht te komen. Toen gaf ik mijn hart in oprechtheid geheel aan Hem over, en ik heb er nooit berouw van gehad!"

Omke Sjoerd knikte met zijn oude hoofd ter bevestiging van zijn woorden en keek toen zijn vriendelijke vrouw aan. „Niet waar vrouw?" En het oude vrouwtje knikte hem en daarna de kinderen toe. Zij glimlachte gelukkig.

„Ik zal zowat twintig jaar zijn geweest," ging Omke voort, „toen ik mij liet aanmonsteren op een vrachtvaarder. De kapitein was een goede kerel, die nooit vloekte en soms zelfs uit Gods Woord las, want hij had een Bijbel in zijn kajuit. Maar onder de

bemannings waren ruwe klanten en al heel gauw noemden ze mij spottend „pater Ambrosius”; zeker omdat ik hun weleens de waarheid had gezegd, als ze goddeloze taal uitsloegen. Nu hinderde mij dat weinig; ze waren rondborstig en al heel spoedig zei er een, als ik het troepje naderde: „Pas op je mond, daar komt Ambrosius aan!” Dan lachte ik met hen mee — kortom we konden nog al aardig met elkaar opschieten.

Op een avond zaten degenen die vrij waren bij elkander en ik was er ook bij. Wij waren ergens op de Atlantische Oceaan en zetten koers naar een kleine haven aan de Zuid-Amerikaanse kust. 'k Weet echt niet meer hoe dat plaatsje heette, maar 't was zowat zo groot als Hoorn of Enkhuizen. Het eigenlijke doel van de reis was Buenos Ayres, de grote zeehaven; maar de kapitein had een vriend beloofd, in de kleine haven aan te lopen en daar een pak brieven af te geven aan iemand, wiens adres er duidelijk in de Spaanse taal op geschreven stond. De brieven hielden, geloof ik, verband met een erfenis.

„Wel, Ambrosius”, riep een van de maats schertsend, „de kapitein heeft me in vertrouwen verteld, dat jij dominé zou worden in het haventje waar we morgen aanleggen. Heb je daar roeping voor?” „Neen,” antwoordde ik dadelijk, „helemaal niet, zolang er nog zoveel onverschilligen op zee varen, blijf ik liever aan boord. Die heben mij nog te veel nodig. Jullie weet wel, wij zijn alle uren in gevaar en dan.....” „Niet preken, Ambrosius,” riep er een. „We hebben al zo lang gevaren en gaan nog zo dadelijk niet naar de kelder!”

„'k Wil niet preken,” zei ik, „maar jullie begonnen er zelf mee . . .” „Hij heeft gelijk!”, lachte een van 't groepje. . . en wat het naar de kelder gaan betreft, weten we niets. Dit weet ik, dat een spotter voor eeuwig naar de kelder gaat.” „Ambrosius heeft gelijk,” zei dezelfde man van zo straks weer, „hij meent het goed met ons. Zeg, Ambrosius, heb je nog een beetje tabak voor me. 'k Moet morgen eens zien of ze in dat nest ook tabak verkopen!”

„Je hoort wel”, zei Omke glimlachend tot de jongens, „dat ik op die manier nog al eens een woordje met hen kon spreken, zonder dat ze boos werden. Nu zou ik dit niet aan jullie verteld hebben, maar uit het vervolg zal je wel duidelijk worden, waarom me dit gesprek nu nog zo helder voor de geest staat. 's Avonds in mijn kooi, bad ik in oprechtheid, dat God mij moed wilde ge-

ven om voor Zijn Naam uit te komen, en ook smeekte ik, of Hij mij en allen aan boord wilde bewaren. De volgende morgen ging de zon prachtig op over een tamelijk kalme zee. Weldra kregen we land in zicht en onze driemastschoener — er waren toen

nog weinig of geen stoomschepen — zeilde vrolijk dansend op de golven, recht op de kust aan. Weldra stevenden wij een mooie bocht binnen en op de achtergrond, tegen de heuvels aan, lag het stadje. We genoten allen van het mooie tafereel vóór ons. Een spiegelgladde baai, rondom ingesloten door begroeide heu-

vels, het vriendelijke stadje op de voorgrond, en hoge bergen daarachter, vormden als het ware de lijst van deze schone schilderij. In die baai gingen wij voor anker. Bij allen was grote trek om even aan de wal te gaan, maar de kapitein liet het niet toe. Dan verliezen wij te veel tijd, zei hij. Maar wel heb ik een paar mannen nodig om een pak brieven aan de wal te brengen. Peter Dams en Sjoerd Boersma zullen ze aan hun adres afgeven. Dat staat er duidelijk op geschreven. Vergissen is dus onmogelijk. Willen jullie graag? vroeg hij. „Wat graag kappie”, was het antwoord van allebei.

Een boot werd afgelaten, vier ferme kerels grepen de riemen en weldra landden wij aan de kade. Wij hadden behalve het eigenlijke doel van ons bezoek aan de stad, de bezorging van de brieven, nog allerlei opdrachten. Voor drie of vier maats moesten wij tabak kopen, voor twee een pijp, voor een ander schrijfpapier — we konden het niet allemaal onthouden en hadden het opgeschreven. „Nou jongens, we gaan weer terug naar de Patria en om vijf uur komen wij je weer halen,” riepen de roeiers ons toe. „De oude wil om zes uur de reis vervolgen.” „'t Komt in orde!” riepen wij terug, en weldra wandelden wij langs de kade en zagen de sloep naar de Patria terugkeeren, die ginds midden in de baai voor anker lag. Peter, mijn maat, wou eerst wel eens wat passagieren, ja dat is een zeemansterm” zei Omke, toen Marie hem vragend aankeek, „dat betekent de stad doorwandelen en overal het moois afkijken, maar ik zei: „dat doen we zo straks, Peter; we gaan eerst de brieven bezorgen.” Ik droeg er twee in mijn binnenzak en Peter had er ook een paar. Ze hadden alle hetzelfde adres, maar dat konden we toch niet lezen; 't was zowat Spaans of Portugees, geloof ik. „Welke kant zouden we uit moeten?” vroeg Peter. „Zelf vinden we 't nooit”, antwoordde ik, we doen het best, het iemand te vragen”. Nu hadden wij bekijks genoeg — och, vreemde zeelui waren we natuurlijk voor die mensen, en het verwonderde mij dus in het geheel niet, dat velen ons nieuwsgierig aankeken. Ze waren bijna allen wat donker van tint, met zwarte ogen. „Peter,” zei ik even later, „heb je nog een stukje papier en potlood in je zak?” „Jawel Ambrosius”, zij hij, en lachte, „wat wou je er mee? Je testament schrijven, voordat een van die kerels met hun grafogen je omkoud maakt?” „Nee, Peter, maar ik wou er het adres van de brieven op overschrijven, dan kunnen

wij aan die lui vragen, waar we heen moeten, zonder dat wij hun de brieven laten zien. Je weet nooit . . ."

„Jij bent toch een slimmerd, Ambrosius! Dat is prachtig bedacht!" En samen lachten we. Zo goed ik kon schreef ik op een bank, die aan de kade stond, het adres na, maar er zal wel een domme schrijffout in geweest zijn. Kom, wat gaf dat — de mensen zouden het wel kunnen ontcijferen. Zodra ik klaar was, stevenden wij op een kadesjouwer aan, die een handkar voortduwde, waarop een naar 't scheen nogal zwaar pak lag.

„Hé, ouwe jongen", riep Peter, „weet je ook, waar die mijnheer woont?" Ik hield den man het papiertje uit Peters zakboekje voor, want hij had natuurlijk van Peters zeemans-Hollands niets begrepen, en hij stond stil. Eerst keek de man ons aan of hij wilde zeggen: „Hou je eigen landslui voor de gek, maar mij niet!" Doch toen hij gelezen had, wat op het papiertje stond, klaarde opeens zijn gezicht op. Hij nam ons goed op van 't hoofd tot de voeten, en zei toen zoiets als: Oliamanoropotata, maar 't kan ook wel wat anders geweest zijn. Toen zette hij mij de wijsvinger van de linkerhand op de borst en met de rechterhand maakte hij de beweging van geldtellen. „Hij wil je centen zien, Ambrosius", zei Peter. Dat begreep ik ook en ik gaf hem een kwartje. Maar, o neen, dat was hem lang niet genoeg! Ik lei er nog een kwartje bij op de geopende hand. — Weer schudde hij heftig met het bruine hoofd. „Nou ben jij aan de beurt, Peter", zei ik, „anders houd ik te weinig over voor tabak". Peter was zeker goed bij kas, en had een royale bui. In ieder geval, hij legde er een gulden bij. Dit wekte de hebzucht van den man nog meer op; hij stak twee vingers omhoog, en wees toen op de gulden. „Afzetter," riep Peter met het allervriendelijkste gezicht. „Wacht maar, als ik je nog eens op Feyenoord tegenkom, moet je mij een tientje rente en aflossing betalen! Nou, je zult je zin hebben! Hier dan!" Nu wenkte de man ons en wij volgden hem en zijn kar. Dadelijk verlieten we de kade en sloegen een straat in, die naar het midden van de stad leidde. Onze gids ging nu naast ons lopen. Hij wees met de hand in de verte en zwaaide daarna met grote boog in die richting. Dat deed hij drie- of viermaal.

„Wat is dat volk hier lawaaierig, Ambrosius," zei Peter, „hij had toch wel eenvoudig kunnen zeggen: 't is een heel eind! Dan hadden wij 't ook geweten!" „Hij wil ons wijsmaken, dat hij dien rijksdaalder dubbel en dwars aan ons verdiend", antwoordde ik.

Twee of drie straten ver waren we reeds met hem meegelopen, toen hij plotseling stilstond. Met veel drukte pakte hij ieder van ons bij een arm en wees daarna met grote nadruk op de handkar, die vlak voor een steegje stond. Toen beurde hij het pak van de kar en knikte met het hoofd in de richting van het steegje.

„Begrijp jij het, Ambrosius?” vroeg Peter. „Neen,” zei ik. „Ik wel. Hij moet hier even dit pakje afgeven, en wil dat wij zolang op de kar passen.” „Nou, — als 't niet te lang duurt...” De man zeulde zijn zware pak de steeg in en was weldra achter een bocht ervan verdwenen. Wij wachtten een paar minuten, en nog een paar, maar de man kwam nog niet terug. — Wij keken elkaar eens aan... — „Hij maakt niet veel haast”, merkte ik op. „Toch zal hij wel terugkomen want zijn kar staat er nog.” Maar wie terug kwam; de kadesjouwer niet. Plotseling kwamen drie, vier mannen den hoek van de straat om, uit de richting van de haven. „Wat hebben die lui haast”, lachte Peter. „Ik zou zeggen, daar zijn twee politie-agenten bij”. Zij praatten druk met elkaar en maakten onder het spreken heftige gebaren met de handen. Onderwijl keken ze alle vier ons aan, alsof wij heel wat merkwaardigs waren — een paar gewone zeelui. Dichterbij gekomen, bleven twee van het gezelschap achter — de beide anderen liepen ons voorbij en keerden toen plotseling om. Wij stonden tussen de vier drukke heren in. Een er van legde Peter de hand op de schouder, keek zeer ernstig en begon luid te praten. „Zeg het nog eens, ouwe jongen,” zei Peter, „wij verstaan jou koeterwaals niet. Bij ons in Feyenoord...”

„Papatitiroeaaah!” bulderde nu de ander verwoed. „Hazel nou begin ik je te begrijpen,” lachte Peter, „weet je wat hij bedoelt Ambrosius?” vroeg hij mij. „Hij vraagt of wij matrozen van de Papatritriaah zijn!” Peter schaterlachte.

„Arme kerel! Moet jij politie-agent zijn en stotter je zo? Ja hoor; wij zijn jongens van de Patria! Een mooi schip, vind je niet?” Opeens grepen vier handen van achteren mijn armen vast en voordat ik wist, wat me overkwam, waren mijn handen op de rug geboeid. Hulpeloos keek ik naar Peter, en... met hem was hetzelfde gebeurd. „Wat wil van je ons?” vroeg ik benauwd. Ze hadden de boeien wel wat al te knijpend aangelegd en mijn polsen deden me pijn. „Och, Ambrosius, praat maar geen Hollands met die lui; dat verstaan ze toch niet,” troostte Peter, die eveneens zijn gezicht pijnlijk vertrok. Ik ga Engels met ze spreken, mis-

schien verstaan ze dat!" Toen keek hij met zijn schelmse ogen den politiemann aan, die zijn boeien stevig vasthield.

„Ah — wij zijn boys of the Patria! And jou?" „Halio manorá patá!" gromde de ander, en pakte hem bij de schouder. „I don't understand een — een sikkepit!" zei Peter, die Engels wou praten. „Ambrosius, we doen het best, als we kalm meegaan naar het politiebureau. Misschien is er daar een, die Engels verstaat. Als die dan ook maar niet in 't Engels stottert, want dan versta ik er weer niets van — zo knap ben ik er niet in!" Die grootmoedigheid van Peter was echter tamelijk overbodig, want zonder meer werden wij bij de kraag gepakt en voortgeduwd.

Een der mannen zeulde de handkar achter ons aan. Ik heb vergeten te vertellen, dat de Zuid-Amerikaanse straatjongens geen haar beter zijn dan onze rasechte Nederlandse. Ze zijn even nieuwsgierig brutaal en lawaaiërig, zodat wij weldra gevolgd werden door een steeds aangroeiende bende, die al maar eenzelfde lied van twee regels uitgalmde.

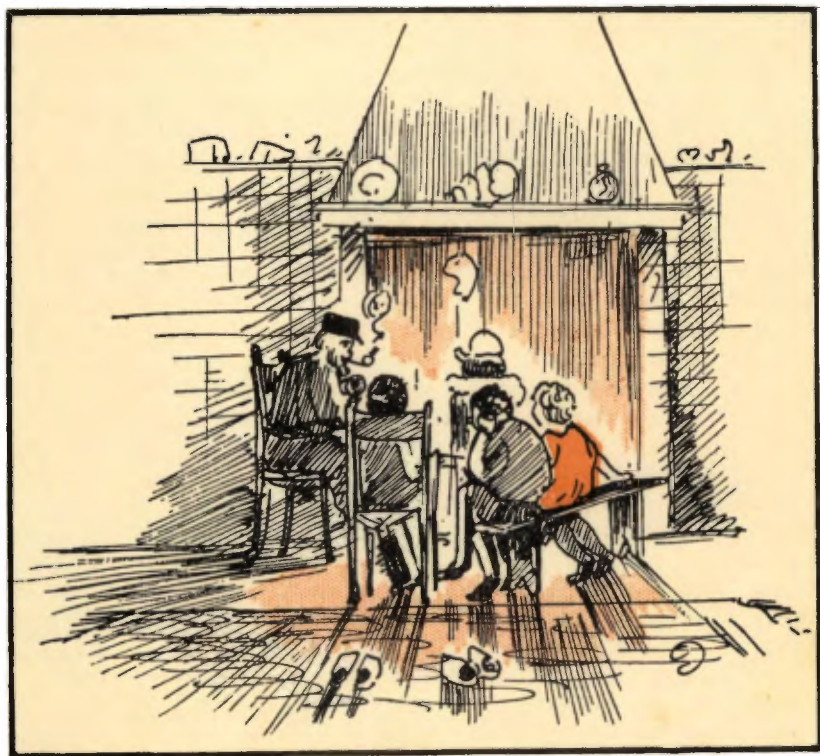
Dat begon Peter te vervelen. „Zeg, Ambrosius," riep hij mij toe, „zullen wij het hun eens beter voordoen? Haha! Nu zullen ze horen, hoe de Hollandse Janmaats zingen! Uit volle borst meedoen, Ambrosius! Het lied van Piet Hein! Eén—twee—drie!"

Heb je wel gehoord van de Zilvervloot?

De Zilvervloot van Spanje!.....

Ik zong dapper mee — wij marcheerden op de maat van het lied van Piet Hein, en weldra liep de hele stoet in de paradeplas. De straatjongens zwegens verrast, zij luisterden, en waren het er blijkbaar zo mee eens, dat de Spanjaarden op hun kop kregen, dat zij het refrein: „Piet Hein! Piet Hein! Piet Hein, jou naam is klein!" met handgeklap in de maat begeleidden..... Of Peter in zijn nopjes was! Hij zong al de coupletten uit en ik zong de tweede stem, dat had de meester op school ons jongens geleerd. Maar de pret was toen ook uit. Wij stapten een grijs vierkant gebouw binnen, dat zeker het politiebureau moest zijn. Onmiddellijk werden de deuren achter ons gesloten en buiten klonk weer de lizige straatdeun..... Wij stonden in een vertrek met één deur, die goed bewaakt werd. In de ene wand waren een paar hooggeplaatste vensters. Een dikke man in uniform kwam binnen; een paar strenge donkere ogen keken ons onheilspellend aan en hij vroeg ons iets in een onverstaanbare taal. Wij keken elkaar en toen hem vragend aan, en haalden de schouders op. Peter stond na te denken, dat

zag ik aan zijn gefronste wenkbrauwen. Opeens scheen hem iets te binnen te schieten. „Olanda! — Olanda!” brulde hij. „Patria, Patria! De ouwe ligt hier voor ancria! — Begrijp je mij nog niet! Schaapskoppen! Op Feyenoord kan het kleinste kind mij verstaan! Wij vertrekkos om vijf uros! Laat ons loslos!”

„De commissaris keek ons aan — hij begreep er niets van en haalde de schouders op. Eén woord tot de politie-agenten was blijkbaar voor die mannen voldoende. Zij wenkten ons — en wij volgden hen. Een ogenblik later stonden we in een soort cel. De boeien werden ons afgedaan en de beide politiemannen wilden vertrekken. „Ho, wacht een beetje”, riep Peter, „jelui komen

zó niet van ons af!" en hij maakte een beweging of hij een glas opnam en dronk... Ja, ook ik had dorst gekregen — van het zingen misschien. Een der mannen knikte en liep heen om water te halen terwijl de ander bleef wachten, totdat hij terug kwam. Wij dronken allebei naar hartelust van het heerlijk koele water en zetten toen de kruik in het donkerste hoekje van de cel. Even later waren de beide mannen vertrokken en hoorden wij, hoe ze de deur achter zich grendelden. „Jij had zeker gedacht een heerlijk glas Spaanse wijn op te lopen bij dien mijnheer van de brieven, Ambrosius,” zei Peter, „en nu valt het tegen en moeten wij ons met een teug water tevreden stellen”. Ik had op dat ogenblik weinig behoefte aan scherts en meende, dat Peter in dit laatste uur er mij al genoeg op getraceerd had. En bovendien — hadden al zijn grappen ons iets geholpen? Dat wij het slachtoffer moesten zijn van een misverstand, was zeker, want we waren ons geen van beiden een schelmstuk bewust. Trouwens — eigenlijk hadden wij nauwelijks voet aan wal gezet, of we werden reeds als misdadigers ingerekend — hoe zouden wij de tijd gevonden hebben om in zó korte tijd een misdaad te begaan? „Je kunt later wel eens wat moppen tappen, Peter”, begon ik, „maar nu we onverwacht in de ellende zitten, moesten we eens verstandig overleggen, hoe wij er weer uitkomen”. Deze enkele opmerking scheen bij Peter opeens allen lust tot grappenmaken weg te nemen; misschien kwam het ook wel van mijn ernstig gezicht. 't Bleek mij toen al spoedig, dat al die opgewonden vrolijkheid bij mijn maat moest dienen om zijn innerlijke ongerustheid te verbergen.

„Ja — nou”, zei hij, „weet jij een middel?” „Jawel”, antwoordde ik „we zullen het allerbeste eerst aanvatten. — Peter, wij gaan bidden!” Verbaasd keek hij mij aan, en nu las ik ook angst in zijn blik. Aan zo'n voorstel scheen hij allerminst te hebben gedacht, maar toch maakte hij geen tegenwerping. Wel knikte hij, alsof hij wilde zeggen: „'t Is te begrijpen, dat jij Ambrosius, het eerst daaraan denkt; welnu ik schik mij erin; als het ons maar kan helpen, mij goed”. Reeds lag hij op zijn knieën en vouwde hij zijn handen. Ik volgde zijn voorbeeld en — werkelijk jongens”, zei Omke met nadruk, „toen voelde ik welk een groot voorrecht het is een vrije toegang te hebben tot de troon van onzen Heiland. Ik wierp al onze bekommernis op Hem, en wees Hem op alle mogelijke beloften, die Hij in Zijn Woord ons had gegeven...”

Alle drie kinderen zagen den ouden man vol eerbied aan.

„Toen wij waren opgestaan, was Peter heel stil, ongewoon stil zelfs voor zijn doen. 't Scheen, dat hij ernstig nadacht", ging Omke voort. „'t Is toch mooi", zei hij even later. „Wat is mooi?" vroeg ik. „Ja, hoe moet ik het zeggen, als dat nou helpt, dan heb jij toch een heel stuk vóór bij ons". „Maar Peter, dat voorrecht staat voor ieder ter beschikking, die God liefheeft. Dat kun jij toch ook krijgen? En al de anderen van de Patria — ja, geen mens wordt uitgesloten en aan niemand is het verboden God lief te hebben boven alles, en zijn naaste als zichzelf". Peter knikte nadenkend. „Maar, Ambrosius, geloof jij nou vast, dat het helpt als je zo bidt?". „Vast en zeker. Misschien op heel andere manier dan wij verwachten, maar dat hindert niet, God is rijk en machtig genoeg om heel andere middelen te gebruiken, dan wij kunnen bedenken. Maar daarom moeten wij toch evengoed eens overleggen. Bid en werk, zegt het spreekwoord," „Ik moet zeggen, dat ik er niets van begrijp, waarom ze ons hier opsluiten. En als God dan alles bestuurt, zoals jij zo vaak zegt, Ambrosius, waarom laat Hij dan toe, dat we onze boodschap niet kunnen afgeven en dat wij niet tijdig op de Patria terug kunnen zijn? Want er zal een uitbrander op zitten, van den ouwe bedoel ik. Maar dat daargelaten, begrijp jij het, Ambrosius?" „Begrijpen? Neen, nu nog net zo min als jij; maar ik vertrouw Hem volkomen en Zijne bedoeling ermee is zeker goed. Hij vergist zich niet, Peter! En God is wijzer dan wij . . ." „'t Is toch mooi", zei Peter weer, „'k wou dat ik zoo rustig was als jij. Maar ik ben het niet . . ." Toen verviel hij weer in gepeins, en ik zelf had ook genoeg gedachten om mij met mezelf bezig te houden. Dan bad ik weer in stilte. Zo ging een uur misschien voorbij.

„Nu hadden wij al aan boord moeten zijn", zei Peter opeens, nadat hij zijn horloge had geraadpleegd. En toen, alsof hij plotseling 'n ontdekking deed: „zeg, Ambrosius, weet jij wel dat 't vandaag de 25e is? Nou vierden ze in 't vaderland Kerstfeest, en zitten ze misschien midden in de sneeuw, terwijl wij hier puffen van de warmte." „Ja," zei ik, „wij zijn hier bezuiden de linie; daar hebben de mensen zomer, als wij winter hebben." „Ik vind het toch wel aardig, zo'n Kerstboom en alles wat erbij komt . . . wat heeft die er eigenlijk mee te maken, Ambrosius?" „Voor zo ver ik weet, niemandal", antwoordde ik, „dat is ook het eigenlijke Kerstfeest niet, Peter. Maar dat de Heiland hier op aarde wou komen om jou en mij gelukkig te maken, voor nu en voor altijd . . ."

„Ik geloof dat jij het al bent,” viel hij mij in de rede. „Peter, ik heb je gezegd, dat jij het ook kunt worden. Zeg jongen, zal ik jou de Kerstgeschiedenis eens vertellen? Voorlezen kan ik ze niet, want ik heb hier mijn Bijbel niet bij me. „Welja”, knikte hij, „doe dat; dat kort de tijd.” Ik vertelde hem zo goed ik mij alles herinnerde en zo duidelijk ik kon, de heerlijke geschiedenis van Jezus' geboorte en van het heil dat Hij op aarde bracht. 't Scheen voor Peter alles nieuw, althans hij luisterde met grote belangstelling en zo vierden wij, al was het dan onder zonderlinge omstandigheden, toch het grote feest van alle Christenen, waar ze zich op aarde ook bevinden.

Ik had juist geëndigd en Peter wilde nog wat vragen, toen wij beiden opschikten en naar de deur keken. Een luikje in de deur was neergeklapt en een hand schoof een ijzeren bakje met eten naar binnen. Met één sprong was Peter bij de deur en nam het aan. Toen volgde nog een tweede, en het geheimzinnige luikje klapte weer dicht. „Nou heb ik in 't vaderland nog nooit in de gevangenis gezeten”, zei Peter met galgenhumor, „en moest daarvoor naar dit nest komen?” „Peter, geloof me, we zullen het na dezen verstaan”. „Ja, Ambrosius, jij hebt goed praten... maar ik.....!” „'t Was ondertussen al aardig donker geworden en toen wij ons gevangenismaal hadden genuttigd en de etensbakjes teruggegeven, besloten wij op het bed, dat voor ieder in een hoek klaar stond, in de slaap te vergeten, dat we niet in onze hangmat aan boord van de Patria lagen.

Ja, de Patria! Hoe zou daar ons uitblijven worden opgenomen? En wat zou „kappie” wel zeggen als we niet terugkwamen? Misschien zag hij ons wel voor deserteurs aan.....

En toen probeerden wij allebei te slapen, maar dat gelukte niet. Tenminste niet zo spoedig met mij. Ik had God om hulp gevraagd en twijfelde er niet aan, of de Here zou mijn gebed verhoren en ons verlossen. Onze zaak was toch rechtvaardig..... Maar allerlei gedachten hielden mij bezig. Allereerst over het schip. Zou de kapitein wachten? Zou hij een onderzoek naar ons instellen aan de wal? Of menen, dat wij „gedrost” waren? Iets dat wel meer voorkwam. Dan had hij zeker het anker gelicht en de zeilen gehesen... ..En wat zou er dan van ons worden in deze vreemde stad waar wij ons bij niemand verstaanbaar konden maken? Welk middel zou God willen gebruiken, om onze onschuld aan het licht te brengen? En waarvan werden we eigenlijk ver-

dacht? Wisten we dat maar, dan konden wij misschien onze onschuld bewijzen... Wacht, — die brieven! Als de commissaris die had gezien, dan kon hij daaruit wel opmaken, met welk doel wij aan wal waren gekomen.

„Peter, slaap jij al?” „Welneen, antwoordde mijn maat, ik blijf de eerste helft van de nacht wakker en jij de tweede: want ik vertrouw dat gespuis hier niet. Die brieven weet je?” „Nou daarover wou ik het juist eens met je hebben”. „Hoe bedoel je? 't Is nou toch te donker; je kunt toch niet lezen, wat erop staat”. „Dat behoeft ook niet. Ik wou ze gebruiken als bewijs van onze onschuld. Want ik geloof zeker, dat we van 't een of ander schelmstuk verdacht worden, en die brieven konden den commissaris op andere gedachten brengen!” „k Heb altijd veel respect voor je gehad, Ambrosius, maar nou, neen, dat meen je toch niet? Om die brieven te laten afhandig maken? Misschien zit er wel geld in, banknoten of effecten, wie zal 't zeggen? En als ze die eenmaal in hun gele vingers hebben, zie dan maar, dat je ze weer omkrijgt”. „Ja, maar...” „Och wat, als „kappie” dat hoorde, zou hij zeggen: hebben zich een paar gisse Hollandse jongens door dat zakkenrollersvolk bij de neus laten nemen? Och, Ambrosius, ik durfde voor mijn fatsoen niet weer op Feyenoord komen!”

Voetstappen klonken op dat oogenblik door de gang, die langs onze cel liep. In 't volgend oogenblik was ik bij de zware deur en bonsde er tegen met mijn vuisten, zo hard ik kon. Tegelijk wilde ik luid roepen. Ja, maar wat? O, wacht: „Help! Help!”

Of hij dien noodkreet verstond of niet, ik ben het nooit te weten gekomen, maar 't hielp wel. Een paar minuten later kwamen er twee mannen terug, het luikje in de deur viel neer, en een paar zwarte ogen keken uit het licht van de gang in de zwarte duisternis van onze cel. Ik hield een papier voor die ogen, ze waken terug en een hand werd door het luikje gestoken, die het papiertje aanpakte. Weer flapte het luikje dicht en de voetstappen verwijderden zich.

„Ken jij die lui soms van vroeger?”, klonk Peters stem half verwijtend uit het donker. „Welneen. Hoezo?” „Nou, je hebt toch met ze gepraat, en dan die ogen- en handentaal. Wat gaf je in die gele vingers?” „Een papiertje van jou, Peter”. „Van mij? Nou nog mooier! Uit mijn zak gehaald? Ambrosius, dat had

ik van jou nooit gedacht...!" „Hoeft ook niet Peter. Je hebt het mij zelf gegeven. Weet je 't niet meer? Waar ik het adres op geschreven heb, op die bank aan de kade?" vroeg ik hem. „En, en nou dacht jij, dat ze naar dien Spanjool liepen om te vragen, of wij soms goede kennissen van hem zijn? Hij zal dadelijk voor de eer bedanken, Ambrosius. Ik zou het omgekeerd ook doen, als ik in zijn geval verkeerde". We zullen afwachten, Peter. Wie weet wat de dag van morgen brengt." „Ja, juist de dag van morgen". bromde Peter, weer half in de slaap, „ik denk niet veel goeds..."

Meteen was de slimme kerel die de wacht wilde houden, zoet ingedommeld. Hij dacht niet meer aan de brieven, en evenmin aan de gele vingers die ze wilde pakken. Ik weet wel, dat ik nog wat wilde antwoorden, maar 't was gek jongens, toen ik me weer oprichtte van de brits was het helder dag. Ik moest dus ook zijn ingeslapen en ontwaakte fris alleen wat stijf in de leden, omdat we niet in onze kooi hadden gelegen.

Nu keek ik eens rond, en zag dat Peter zich al gewassen had. Ik sprong op, zei hem goeden morgen en liep naar het andere wasbakje. Die dingen had ik de vorige avond niet gezien. Weldra werd ons een sober ontbijt gebracht en ik heb, voordat wij het gebruikten, met Peter samen vurig om Gods hulp gebeden."

Omke Sjoerd keek op de klok. „Jongens, ik moet ophouden, 't is al vijf uur!"

„Hè neen, Omke," smeekte het drietal, „doorvertellen, als 't u blijft!"

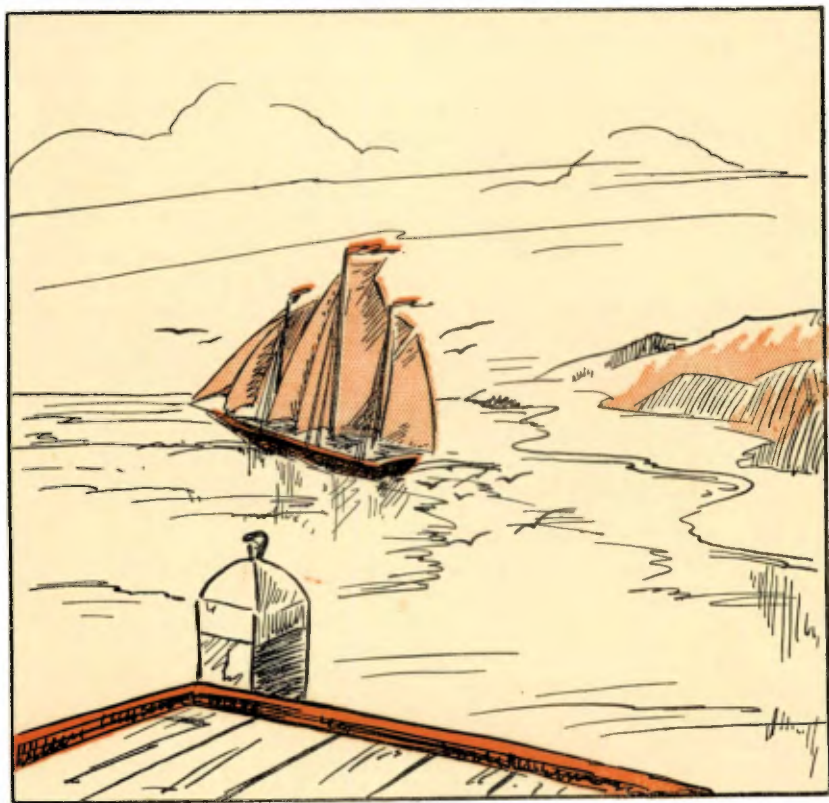
„Nu dan, 'k zal het kort maken. Wij moesten al spoedig bij den commissaris komen. 't Was toen tien uur in de morgen. Of wij ook lang geslapen hadden! In zijn bureau zat ook een heer, hij leek ook naar zijn uiterlijk wel zoo'n Spanjaard; die kreeg van den commissaris een wenk, en keek ons aan.

„Kennen de heren mij soms? Hoe kwam u aan mijn adres?"

Dat was goed Hollands, en hè, 't was of we weer aan boord waren; wat was dat een opluchting, onze eigen taal weer te horen!

„We kennen u niet meneer," zei Peter, „maar ik begrijp, als ik ook maar voor mijn maat mag spreken, je vindt het wel goed, Ambrosius? wij begrijpen, dat u die mijnheer van de brieven is!" De heer zei wat tot den commissaris en toen weer in 't Hollands tot ons: „Hebt u brieven voor mij?" „Als u dezelfde

persoon is, wiens naam op het papiertje staat, dan ja" ,antwoorde ik. Weer een praatje met den commissaris, waarvan wij niets verstonden, en toen tot ons: „Ik wachtte brieven uit Holland, die met het schip de Patria mij zouden bezorgd worden, maar dat schip

is hier geweest in de haven en weer vertrokken, naar ik hoor, maar ik heb tot mijn spijt . . .”

„Wat zegt u, mijnheer! Vertrokken? De Patria vertrokken? Och, Ambrosius jongen, nou zijn we gesjochten . . .!” klagde Peter neerslachtig. Maar ik gaf de moed niet op. „Wij hebben die brieven, mijnheer,” viel ik in, zonder mij aan de weeklachten

van Peter te storen. „Wij moesten u die overhandigen, en op weg naar uw huis, werden we door de politie overvallen en hierheen gebracht". Meteen haalde ik de twee brieven die ik in mijn zak had, voor de dag en overhandigde ze hem. „Waarom men ons, die niets kwaads deden, hier opsloot, weet ik niet, en als de Patria vertrokken is, moeten wij schadevergoeding hebben."

Een tamelijk langdurig onderhoud van den heer met den commissaris volgde, nadat Peter ook zijn beide brieven had overhandigd met een gezicht dat duidelijk zeide: „Nou de schuit weg is, kunnen mij die brieven ook niets meer schelen. Hier heb je ze!" Wij verstonden natuurlijk geen woord van het gesprek, maar zagen wel, dat de commissaris een gezicht zette, alsof hij met zijn eigen figuur wat verlegen was. Maar weldra veranderde dat. De heer begon met meer nadruk te spreken, sloeg zelfs een keer met de vuist op de tafel en wees dan naar ons beiden. Maar de commissaris scheen zijn domme brutaliteit weer teruggevonden te hebben. Boos schudde hij telkens van „neen", en nog eens „neen". Dat is toch een taal, die de mensen in bijna alle landen verstaan. Nu werd die mijnheer ook boos. Althans hij deed opeens of die politieman voor hem lucht was en keerde zich naar ons. „Mijne heren," zeide hij in goed Hollands tot ons..... Verbeeld je, mijne heren! Jelui hadden dat gezicht van Peter moeten zien....." lachte Omke goedgehartig. „Mijne heren, het spijt me dat de commissaris niet voor overtuiging vatbaar is. U had daareven om schadevergoeding gevraagd, en ik heb er sterk op aangedrongen, dat de regering der stad ze u ook zou geven, maar hij weigert beslist, hoewel hij erkent, dat u ten onrechte gevangen genomen werd en onschuldig was opgesloten..."

„Maar Sjoerd!" viel vrouw Boersma hier onverwacht in de rede, „als jij eenmaal aan 't praten bent, komt er geen eind aan. Die kinderen moeten naar huis! Je zou 't kort maken...!"

„Ja vrouw, je hebt volkomen gelijk; maar ik moet nu toch eerst uitvertellen, eerst nog een kom koffie."

„Hè ja, Omke, als 't u blijft uitvertellen," smeekte Marie.

„Nou, die mijnheer wou nog meer zeggen, toen er onverwachts op de deur geklopt werd en drie politieagenten binnenkwamen met..... onzen gids van de vorige dag in boeien! „Nu wordt de zaak nog ingewikkelder, Ambrosius", zei Peter fluisterend tot mij, „want nu raakt die commissaris er nooit uit, en hij stopt ons weer in de cel..."

„Welneen,” zei de Hollandse Spanjaard, die hem wel verstaan had, „hier brengen ze waarschijnlijk den waren schuldige aan de diefstal, waarvan de heren verdacht werden. Misschien zul je nog even moeten getuigen . . .” „Dat doe ik niet voor niemand!” viel Peter uit, „Ambrosius, we zullen eerst vragen, wat die dikke commissaris er voor geeft, anders doen we geen mond open. In ieder geval moet hij onzen rijksdaalder uit de zakken van dien dief opscharrelen”.

Ik knikte, ten teken, dat ik het met hem eens was, maar zei geen woord. Ik was veel te benieuwd om te zien hoe dat zaakje afliep . . .

„Sjoerd! Sjoerd!” klonk het vermanend.

„Ja vrouw, nou komt het. Ik weet wat je bedoelt, maar ik zal het kort maken. Ik krijg nog wel een kom koffie van je, is 't niet? Nou jongens, die brave gids van ons, had aan de haven de kajuit van een groot plezierjacht leeggestolen en zijn buit in een zak op een handkar vervoerd. Ons had hij listig bij die kar laten wachten, opdat wij voor dieven of tenminste medeplichtigen zouden worden aangezien. Zo vertelde ons later onze vriend, de Spanjaard, die Hollands sprak. Wij werden dadelijk in vrijheid gesteld en moesten in tegenwoordigheid van den Spanjaard-Hollander nog uitvoerig vertellen, wat wij van die zaak wisten, of liever: hoe wij met dien gids in aanraking waren gekomen. Toen konden wij gaan, en die mijnheer vertelde ons, dat hij Van Dam heette, dat zijn vader in Holland was geboren en daar in dat verre land een boerderij was begonnen, die zo winstgevend was, dat ze nu in een villa woonden. Wij werden zijn gasten, zolang we daar bleven, totdat wij ons op een ander schip hadden laten aanmonsteren; en als wij eerder over land naar Buenos-Aires wilden vertrekken, zou hij de reiskosten wel betalen.

Op een morgen zaten we bij hem onder de veranda. Hij zat te lezen in een pak kranten, die hem eens per week gestuurd werden, en wij bekeken een boek met platen. Plotseling vroeg hij: „Waren de heren niet op de Patria?” „Ja,” riepen wij tegelijk, „weet u er iets van?”

„Ik lees hier”, zeide hij „dat het schip „Patria” afkomstig uit Holland en met bestemming naar Buenos Aires in een plotseling opkomenden storm met man en muis is vergaan . . .”

Peter en ik werden zo wit als een doek, en alle drie zwegen. De eerste die weer sprak, was Peter. „Ambrosius, die commis-

saris.....!" „Wat heeft nu die commissaris met het vergaan van onze „Patria" te maken!", bromde ik. „Wel, begrijp je dat niet? Als die commissaris ons niet had laten oppakken, lagen we nu op de bodem van de zee, net als onze maats. Of liever, jij was naar de hemel, en ik — — !" Hij sloeg de handen voor de ogen en rilde.

„Peter", zei ik, „God wilde jou dood niet, maar wel, dat je je bekeerde en Hem te voet viel. 'k Heb je gezegd, dat we 't na dezen zouden verstaan, en nu doen wij 't al. Waar of niet?"

„Ja, Omke!" zei Marie met een diepen zucht. Ze had zó aandachtig geluisterd, dat ze meende dat Omke Sjoerd die laatste vraag tot haar richtte.

„Juist," zei Omke, „en Peter, de luchthartige Peter is mijn beste vriend geworden, toen hij zijn gehele hart aan den Here Jezus had gegeven. Maar van een grapje heeft hij zijn leven lang gehouden . . ."

Omke Sjoerd stond op.

„Dank u wel, Omke", zei Koos, „ik zal het thuis aan vader vertellen, dan kan hij meteen horen, waar wij vanmiddag zo lang zijn gebleven".

De jassen en de cape waren voor het vuur aardig opgedroogd, en een paar minuten later namen Marie en Koos en Jan afscheid van Boersma en zijn vrouw en bedankten de oude mensen voor de gezellige middag. Bij de deur zei Koos, terwijl hij zich omkeerde: „Maar, Omke, één ding begrijp ik niet goed".

„En dat is, mijn jongen?"

„Wel, u zat bij dien mijnheer in Zuid-Amerika onder de veranda en nu zit u hier", zei hij lachend.

„O, je bedoelt, het verhaal is nog niet uit; ik had nog moeten vertellen, hoe ik weer thuiskwam. Nee schalk, je krijgt me nu niet weer aan 't praten. Later misschien eens." „Ja — ja — ja! Later!" zei moeder Broersma haastig.

Lachend zakte het drietal af en weldra waren ze thuis, waar het verhaal in geuren en kleuren werd oververteld.

HOOFDSTUK II.

„Je hebt ons met dit woeste weer toch wel een beetje ongerust gemaakt”, zei moeder tot Koos, toen de vertelling van Omke Sjoerd uit was. „Jullie bleven zo lang weg. 't Was maar goed, dat we wisten waar je ergens te vinden was. Ik dacht al half, dat je bij den ouden Boersma zou schuilen voor de regen”.

„Och moeder,” viel Marie in, „'t was er zo gezellig om de haard; en Koos en Jan zaten maar koffie te leppen.....”

„Niets meer dan zichzelf, moeder”, verdedigde Koos zich.

„En Omke zei telkens: geef me nog een kommetje koffie, vrouw,” ging Marie voort. „Moeder”, zei Jan, „we hebben eerlijk niet meer dan één kopje gehad”.

„Zo, dan moest je nu maar ophouden met kibbelen,” meende moeder, „en mij beloven, nooit van huis te gaan, zonder dat we weten waar wij je moeten zoeken. Zeg Koos! Dringt dat tot je door?” „Ja, moeder, ja!”, zei Koos haastig, „maar Marie moet beloven van ons geen onwaarheid te spreken”. „Nou”, meende Marie, „'t is toch maar een grap! Dat begreep moeder ook wel”. „Nee, dat begreep ik nog zo dadelijk niet,” erkende moeder, „ik zie er die twee best voor aan, dat ze de arme vrouw Boersma de gehele koffieketel zouden leegdrinken en voor de beide oude mensen niets over te laten.....” „Hè moeder, neen”, verdedigde nu Marie de jongens, „zo moet u niet denken. Ze zullen liever het oude vrouwtje helpen; dat hebben ze vanmiddag ook gedaan”. En nu vertelde zij van het opstapelen der turf in het schuurtje.

Vader Helders was ondertussen binnengekomen en hoorde ook Marie's verhaal waarin ze zichzelf niet eens noemde en nog veel minder vertelde, dat zij eigenlijk „de jongens” ertoe had aanzet. „Bravo!”, riep vader, „z6 mag ik het horen van mijn jongens! Dat is beter dan kattenkwaad uitvoeren”.

Voor Koos was die lof al te groot om alleen te aanvaarden. „Marie heeft zelf net zo hard meegeholpen”, zei hij. „Des te beter,” vond vader. „Wanneer zou de vlet klaar zijn op de werf? Dat heb je mij nog niet verteld”. „Aanstaande Zaterdag, vader”. „Dan pas? Nu, dan mogen jullie ze 's middags gaan halen door de dijkvaart en naar de haven brengen. Maar oppassen bij de sluis, hoor!” „Hoera!” juichten Koos en Jan. „Mag Marie dan ook mee, vader?” „Mij goed, als moeder haar kan missen”. Je had de smekende ogen van Marie moeten zien, waarmee ze moeder aankeek. Maar moeder keek een beetje ernstig. „Ik ben zo bang, dat het gekheid maken wordt in de boot, wat schommelen, nietwaar, als ze met hun drieën zijn, om Marie bang te maken en dan water scheppen en omslaan. 't Zou de eerste maal niet zijn, dat zo een ongeluk gebeurde. Marie kan niet zwemmen...” „Kom, kom, vrouw”, meende vader, „dat weten onze jongens toch wel, hoe gevaarlijk het is? Ze zijn in de vlet goed vertrouwd en zullen zulke dwaasheid niet uithalen...” „Vast niet moeder!” riep Koos. „Nu, dan heb ik geen bezwaar. Als 't dan maar niet zo stormt als vanmiddag”. „Nee, moeder, we hopen op goed weer, dan hebben wij een fijne middag!” juichte Marie. „Dank u wel, moe”.

En 't werd een mooie middag, in alle opzichten. Het was prachtig lenteweer, zelfs wat warm, en de beide jongens aan de riemen van de zware vlet trokken al gauw hun kielen uit, terwijl Marie het in de rechte vaart heel gemakkelijk had aan het roer.

Toen ze in de nabijheid van het huisje kwamen, waar Omke Sjoerd woonde, riep Koos opeens driemaal „Hallo!” En onmiddellijk vielen Jan en Marie hem bij. Dat was waar ook! Z6 iets moest Omke even zien, als hij thuis was. En hij was thuis. Op het geroep kwam de oude man naar buiten en keek zoekend rond. Ha, daar zag hij de levenmakers in de boot. Onmiddellijk kwam een vrolijke glimlach op het verweerde gelaat. „Wel, wel, jongens; wat zie ik daar! Op weg naar Zuid-Amerika? Pas dan op voor de Spanjolen!” „Moet Omke nog naar 't dorp?” vroeg Koos. „Vaart u mee?” riep Jan. „Nou, daar zeg je zo wat! Wacht

even, dan moet ik mijn vrouw waarschuwen. Ik moest er toch nog heen een paar boodschappen doen en de wandeling heen en terug voor mijn oude benen, nou....." Hij liep al terug naar het huis en de jongens draaiden netjes bij, zodat ze aanlegden voor de „stoep" die Omke zelf aan de dijkvaart had getimmerd. Hun gezichten glommen van de pret, toen ze een paar minuten later den ouden man zagen terugkomen met een boodschappenmand aan de arm. „Ja, jongens", zei hij lachend, „dat moet ik doen, nu de vrouw zover niet kan lopen. Och, 't arme mens mist toch al zoveel sinds die ongelukkige val van de zolder. Dat been is altijd kreupel gebleven; nu al een paar jaar lang."

Onderwijl was hij rustig in de boot gestapt en achterin gaan zitten. Marie zat nu op het voorste bankje, de jongens grepen de riemen en zacht gleed de boot verder op het dorp aan.

Omke's gelaat stond ernstig. Alle drie zagen ze wel, dat hij ergens over nadacht. Eindelijk haalde hij diep adem. „Nu komt er wat los", dacht Koos, en hij had het niet verkeerd gezien.

„Och, jongens", begon Omke met een zucht, „dat was een droeve middag. Ik was dadelijk na het eten opgestapt naar den ouden Teun Verhey, je weet wel aan de andere kant van het dorp. Die had me al zo vaak gevraagd en ik zou een middag bij hem komen praten. Hij is een man, die ook den Here liefheeft. En toen ik 's avonds thuiskwam, o, wat schrok ik! Daar lag mijn goede vrouw kreunend voor de bedstee op de grond. Ze was bijna bewusteloos van de pijn. Ik hielp haar in bed, dat was een hele toer voor mijn oude rug, en toen ben ik naar Jansen, mijn naaste buur gelopen of die een van zijn jongens naar den dokter wou sturen. Toen ik terugkwam, was ze wat bijgekomen en vertelde mij, dat ze van de zolder hooi voor de geit wilde halen in haar schort. Daardoor kon ze niet voor haar voeten zien en stapte boven aan de ladder mis, zodat ze pardoes naar beneden viel. Daar heeft ze uren liggen kermen zonder dat iemand haar hoorde en eindelijk is ze met grote pijn en veel moeite tot in ons slaapkamertje voor de bedstee gekropen. Verder kon ze niet, en zó vond ik haar."

De oude man schudde treurig het hoofd. „Ja, ja", ging hij voort, als de Here ons niet bewaart, jongens, zijn we alle uren in gevaar. En waar het goed voor was, weet ik nu nog niet, maar de Here is wijs en goed. Wij zullen het wel na deze verstaan, zeg ik dan maar".

Wat hadden de jongens en Marie nu innig medelijden met de oude vrouw Boersma. „En heeft ze nu nog pijn, Omke?” vroeg Marie. „Pijn niet, maar het been is zo machteloos. Ze kan er niet op staan”.

Ze waren het dorp genaderd. „Helpt Omke ons even door de sluis?” vroeg Koos. „Voor wat, hoort wat, denkt die slimmerd”, zei Omke, weer met zijn oude glimlach. „Ja, jongens, dat zal ik doen”. De ervaren zeeman wist hoe hij de boot moest besturen bij het in- en uitvaren van de sluis, die de dijkvaart en de haven verbond en weldra was de vlet gemeerd op de plek, waar ze altijd in de haven te vinden was, als Helders of een ander ze niet nodig had. Natuurlijk werd Omke Sjoerd hartelijk bedankt voor zijn hulp. De oude man lachte eens, wenste de jongens „wel thuis” en sukkelde met zijn boodschappenmandje het dorp in.

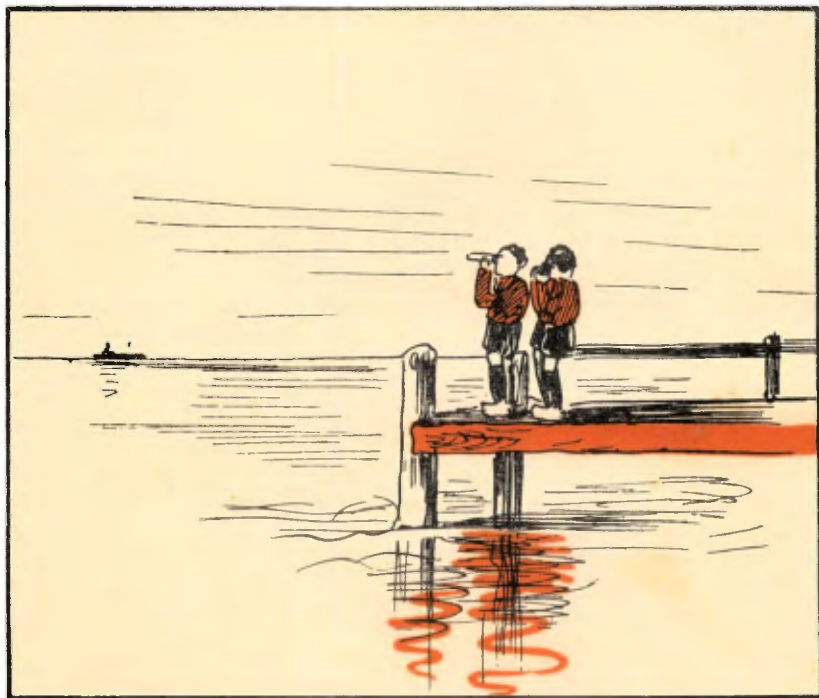
Marie en Koos gingen naar huis om vader te vertellen, dat de vlet goed en wel in de haven was aangekomen, terwijl Jan nog wat langs de schepen slenterde, die aan de wal lagen. Hij kende sommige van de schippers wel, tenminste die geregeld in de haven kwamen, en maakte graag een praatje met hen. „Kijk,” zei er een, „daar is kleine Jan ook weer! Altijd nog bij den havenmeester in huis, Jan?” „Ja, Teunders. Waar zou ik anders wezen?”

„Je hebt gelijk jongen, en beter ook nergens. Heb je in de laatste tijd nog van je broer gehoord?” Neen, dat niet”, was het antwoord, „maar ik verwacht hem binnenkort hier op de rede. Dat schreef hij mij een grote week geleden. Toen was hij in Engeland”.

Jan's broer was matroos op een kleine vrachtboot die in de „wilde vaart” was tussen de havensteden aan de Noordzee en het Kanaal. „Zo, en nu loop je zeker eens te kijken of je hem in de verte ook ziet liggen?” zei de schipper lachend. „Nu, daar zeg je zowat!” meende Jan, „dat kon ik wel eens doen!” En meteen stapte hij vlugger naar het havenhoofd om vandaar in zee te staren. „Hoe is 't nu?” dacht hij. „Zou ik mij vergissen of is 't werkelijk de „Leona” daar in de verte? Die geheel zwarte pijp en die hoge boeg..... ik..... ik geloof het zeker”. De boot was nog ver, maar naderde langzaam, toen lag ze blijkbaar geheel stil. „Ik ga de kijker eens vragen”, zei hij bij zichzelf en op een drafje liep hij naar huis. Maar Helders was niet thuis en hij moest dus zijn verzoek tot moeder richten. „Moeder”, hijgde hij van 't harde lopen, „ik geloof zeker, dat de „Leona” op de rede ligt, maar

't is zo ver en ook een beetje dampig op zee; ik ben er niet zeker van, mag ik even de kijker gebruiken?" „Als je er heel voorzichtig mee bent, Jan", was het antwoord.

„Hè, moe, mag ik even mee?" vroeg Koos. „Waar gaan jullie staan? Op 't havenhoofd of een eind de dijk op? Trek in ieder geval een jas aan, want het is daar winderig". „Er is hele-

maal geen wind, moeder", zei Jan, „maar we zullen de jassen aantrekken. Haal jij ze even, Koos? Dan zoek ik de kijker." Die was spoedig gevonden want hij lag op zijn vaste plaats in de bovenste lade van de kast. Koos kwam ook al met de jassen van boven. „Moeder", vroeg hij, „als Henk Teesen van boord komt, mogen wij hem dan een eindje tegemoet roeien? De zee is stil..."

„Nou dan moet ze al heel stil zijn, anders niet!"

„Ik wou ook wel mee“, meende Marie. „Neen, meisje“, zei moeder, „ik kan je niet missen; 't is Zaterdagavond en dan weet je 't wel“. Ja, ze wist het wel, als moeder zo sprak, dan ging het nu eenmaal niet. En een vrolijk liedje zingend, liep ze de trap op naar boven.

Onderwijl haastten de jongens zich naar het havenhoofd en daar richtte Jan de kijker op de boot in de verte, die blijkbaar de ankers had uitgeworpen. Ja, er was geen twijfel aan, nu zag hij duidelijk dat het de „Leona“ was! „Kijk jij ook eens Koos! Ik kan me niet vergissen!“ „Je hebt gelijk, Jan. Maar ik zie.....ik zie..... nog meer.“ „Nou, wat dan?“, riep Jan, die met het blote oog wel het stoomschip kon onderschieten, maar daarmee was ook alles gezegd. „Toe jongen, zeg het nou! Je maakt me nieuwsgierig!“ „Ze zetten een boot uit.....! Henk komt vast even aan de wal. Kijk zelf maar!“

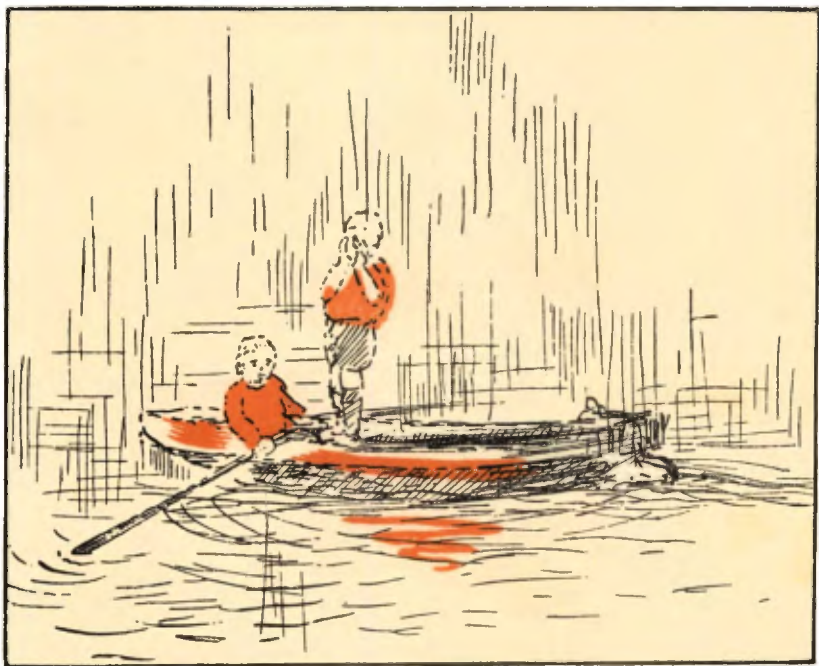
Met trillende vingers greep Jan de kijker en 't duurde even voordat hij hem voldoende stil kon houden om hem te richten. „Ja hoor! Ja, nu zie ik het duidelijk! Ze zetten af en komen hierheen! Zullen wij ze een eindje tegemoet gaan?“ „Natuurlijk, dat doen we!“ En ze liepen terug naar de plek waar ze een uurtje geleden de vlet gemeerd hadden. De vreugde was zó groot, dat ze er geen van beide aan dachten, hoe dom ze deden. Wat zou er gebeuren als ze de sloep van de „Leona“ ontmoeten? Omkeren, natuurlijk; en dan..... achterblijven! Want zij met hun beidjes zouden nooit de geoefende roeiers, volwassen mannen, kunnen bijhouden! Maar daaraan werd natuurlijk niet gedacht! Drie minuten later rinkelde de ketting van de vlet en Jan zette de riem met kracht tegen de walmuur. Gehoorzaam dreef het vaartuigje naar het midden van de haven. Toen allebei aan de riemen! „Tellen Jan,“ zei Koos, „dan gaat het regelmatig — Een — twee! — Een — twee!“

„Hallo jongens“, riep schipper Teunders, toen ze hem op een afstand voorbijvoeren, „waar zal dat nog heen?“

„De „Leona“ is op de ree!“, schreeuwde Koos terug, „en Henk Teesen komt met de sloep hierheen!“ „Nou, dan kun je hem toch afwachten!“ „Neen! Wij gaan hem tegemoet!“ „Dwaasheid!“ riep de schipper, „denk aan het tij, jongens!“

Ja, ze dachten er nu wel aan, maar reeds hadden zij de havenmond bereikt en zwenkten de open zee in. „Een — twee! — Een — twee!“ En de riemen zwikten en krikten regelmatig in

de dollen, 't ging best! 't Ging prachtig! „Af en toe een oogje in 't zeil houden”, vermaande Jan, „dat wij ze recht tegemoet varen”. „Zie jij de sloep?” vroeg Koos. „'t Wordt wat heïg”. „Wacht even —wij hebben de kijker nog!” Jan ging rechtop staan en zette de kijker voor 't oog. „Ja, daar ginds zie ik ze; we hebben de goede richting. Vooruit, met moed! Heft de

riemen hoog! Plast ze neer in 't water...” zong hij. En Koos stemde mee in. Vrolijk klonk dat roeierslied over de kalme zee. Langzaam trok het dorp met de kerktoeren zich terug. 't Was alsof het droomde in de lichte nevel, of de gehele zee droomde, zo stil..... En op die watervlakte twee jongens, die roeiden, roeiden.....

Nog vijf minuten en de sloep was zó dicht genaderd, dat Jan probeerde of hij verstaan kon worden. „Ahoi! Is Henk Teesen

daarbij?" „Nee!" klonk een zware mannenstem terug „die is aan boord! Hij heeft wacht!" Dat was een teleurstelling! Wat nu te doen? Jan verbleekte en liet zijn riem slap neerhangen, zodat de vlet langzaam uit de koers liep. „Uitkijken!" klonk het waarschuwend uit de sloep terug. „Moeten we mekaar soms rammen?" Onmiddellijk grepen de beide jongens weer naar de riemen en gaven de sloep de ruimte. „Zullen we maar terugkeren?" vroeg Koos. „Nu we zó dicht bij de „Leona" zijn? We kunnen toch langsij komen en Henk goede dag zeggen! En dan, jongen — dan vragen we ieder een stuk zeekaak, daar hou jij toch ook van?" „Ja nou! Dat weet je wel!" „Vooruit dan maar weer, recht op de „Leona" aan!"

't Scheen, dat het plan aan de jongens nieuwe kracht gaf, want eendrachtig grepen ze naar de riemen. Krik-krak; krik-krak deden de riemen; wel tien minuten, wel een kwartier lang. Nu en dan keek een van de beide jonge roeiers eens achterom. Hielden zij nog de goede richting? „Afhouden, Jan!", was soms het bevel, of „bijdraaien, Koos!", want ieder was evengoed kapitein als matroos. Langzaam werd het stoomschip groter, het rees hoger boven het water, totdat ze eindelijk den man konden beroepen, die op de voorplecht stond uit te kijken naar de eenzame vlet, die in de vallende avond recht op de „Leona" aanhield.

„Toe, Jan! roep jij maar; jij hebt de sterkste stem", moedigde Koos aan. „Ahoi! Is Henk Teesen aan 'boord!" „Ja!" klonk het terug. „Mot je hem hebben? Henk! Hier zijn twee jongens in een vlet, die komen om jou te spreken!" Even later keek een hoofd over de verschansing en de vlet werd met de laatste kracht slagen tot dicht bij de grote boot gebracht. De jongens in het notedopje popelden van de pret. Wat zou Henk wel zeggen! Dat had hij zeker niet gedacht! Maar och, wat viel die ontvangst tegen..... „Wat zie ik dâar? Zijn jullie niet wijs?" klonk het onvriendelijk uit de hoogte. „Wil je een — twee — drie! terugkeren, en zo gauw mogelijk, anders haal je met de eb de haven niet meer! Kwajongens, die je bent! Moet je je leven in de waagschaal stellen! Gauw terug...!"

De pret was opeens verdwenen. Hadden ze dát aan Henk verdiend? En ze hadden hem nog wel willen verrassen!

Diep teleurgesteld, maar toch gehoorzaam aan de vermaning van den jongen matroos op de „Leona", sloeg Koos zijn riem weer in 't water en weldra draaide de vlet. „Geef ons nog wat zeekaak,

Henk!" smeekte Jan, „wij dachten, dat je 't aardig zou vinden . . ."

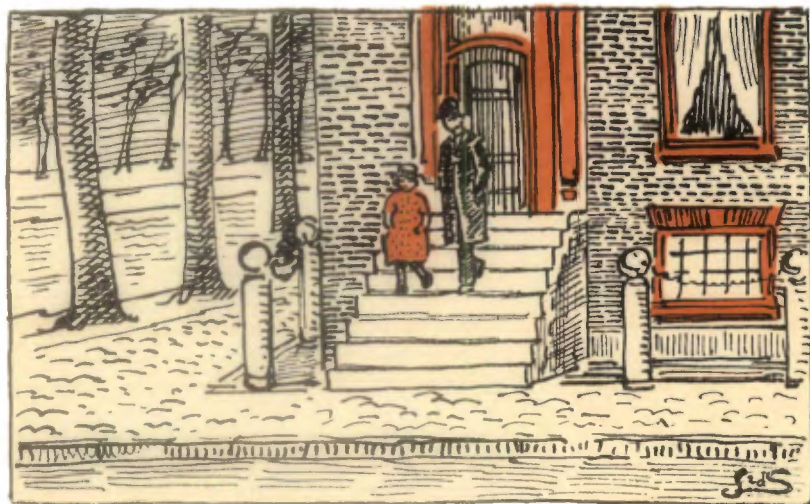
„Dat kun je krijgen", was 't antwoord, „maar dan ook dadelijk terug, en zo hard als je kunt!" Hij verdween voor enige ogenblikken, de vlet werd bijgedraaid en even later keilde Henk drie, vier scheepsbeschuiten neer, die netjes aan de voeten van de jongens neerkwamen.

„Zou je ze vannacht niet aan boord laten blijven, Henk?" klonk de ruwe stem van den ouden zeeman, die getuige was geweest van de ontmoeting. „Ik ben bang dat ze niet meer binnenkomen." „En dan d'r vader en moeder in doodsangst laten zitten?" viel Henk uit, „neen, die rekels, ze moeten zich nu de handen maar aan blaren roeien! Vooruit ,zo hard je kunt! En niet ophouden; het wordt vet in de lucht!" „Dag, Henk", riep Jan bedrukt. „Dag, Henk!", zei Koos, evenmin opgewekt.

En ze keerden terug..... Maar 't ging lang zo lustig niet als op de heenreis. Als ze vooruit geweten hadden, dat hun roei-tochtje zó zou aflopen..... De moed was er uit; de aardigheid was er schoon af. Regelmatig bewogen zich de riemen, maar 't ging lang niet zo krachtig als zo straks. De jongens werden zo moe..... En de nevels werden dichter. Zagen ze de havenlichten maar, dan konden ze beter koers houden. Maar overal was het grijs. Alleen recht voor zich uit zagen ze de grote zwarte romp van de „Leona" met de toplichten, en nog een paar andere op de hoogte van het dek steeds verder wegwijken in de grijze mist. 't Bleef stil op zee, ze roeiden al maar door..... „We moeten zorgen, dat we gelijken slag houden," merkte Koos na enige tijd op, „anders raken we uit de koers." „Ja," zei Jan lusteloos. Hij had helemaal geen trek aan de scheepsbeschuit meer, dacht er zelfs niet aan. 't Was zo eenzaam op zee. De „Leona" zagen ze nu ook niet meer. Waren ze al zover gekomen, of kwam het door de mist? Zwijgend roeiden ze voort..... 't Was zo stil op de wijde zee. En de twee kleine jongens roeiden steeds door, maar ze waren niet rustig meer. Konden ze nu maar één ogenblik de havenlichten ontdekken! Alles was grijs, waarheen ze tuurden.

In het dorp was het ook stil geworden met het vallen van de avond, toen Helders bedaard naar huis wandelde. „Dag vrouw, dag Marie," zeide hij, toen hij de huiskamer binnenkwam. „Zijn de jongens er niet?" „Neen," antwoordde Juffrouw Helders, „heb je ze aan de haven niet gezien?" „Waren ze dan aan de haven?"

vroeg haar man. Toen vertelde moeder, dat de jongens gevraagd hadden om met de vlet op zee te gaan... ..„Maar vrouw, je bent zeker in 't laatste half uur niet buiten geweest? 't Wordt slecht zicht op zee. Dan mag ik wel eens gaan kijken,” meende de havenmeester. „Och vader, hoe ongezellig!” kwam Marie ertussen. „Moeder en ik waren blij dat u thuiskwam, en nu al weer weg?” Helder's glimlachte. „Zo Mies, vind jij vader zo'n gezellig man?” „Och, u plaagt me, U weet wel wat ik bedoel vader. Ik vind het gezellig als we allemaal bij elkaar

thuis zijn.” „Daarom ga ik juist heen! Om de jongens te halen, dan zijn we allemaal thuis. Wacht maar even op ons, vrouw, we komen gauw terug, dat beloof ik je!” Maar vader bleef uit. Wel meer dan een uur, en meermalen keken moeder en Marie elkaar vragend aan.

Daar werd eindelijk de deur geopend. Marie luisterde scherp toe. Ze hoorde vaders stap, maar meer niet. „Vader alleen,” riep ze halffluid. Ze was teleurgesteld. Dat die jongens ook zo lang uitbleven! Ze hadden toch die middag genoeg geroeid! Helemaal van de werf af met Omke Sjoerd in de vlet! Ze was zo met haar eigen gedachten bezig, dat ze niet zag, hoe bleek

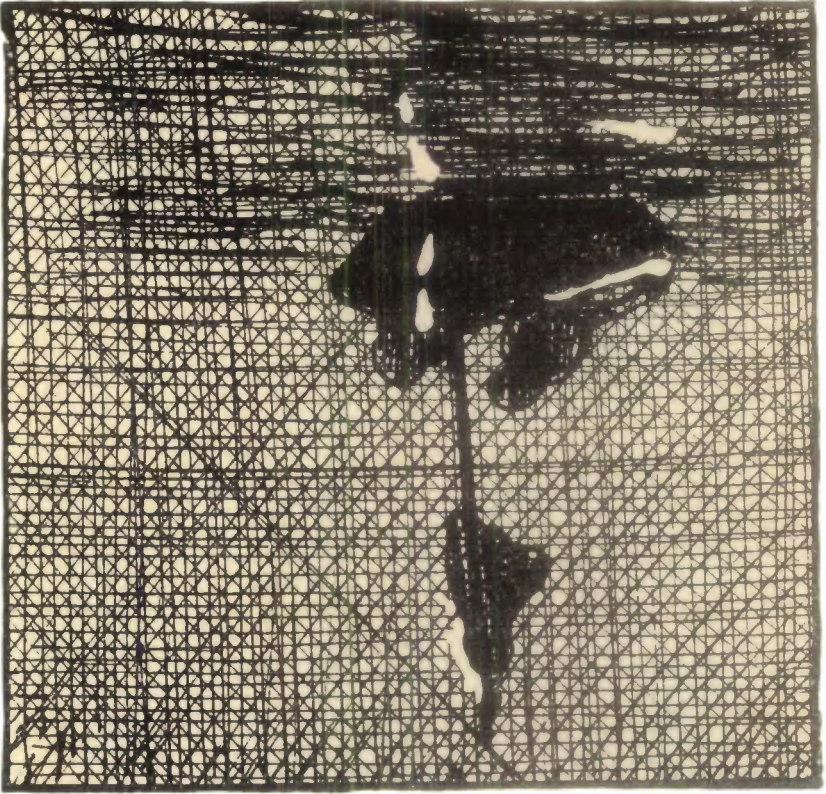
moeder was geworden, die angstig naar de deur keek. „Geen jongens gezien,” zei vader toonloos. „Ze zijn nog niet thuis?” „Nee,” zei moeder en haar lippen trilden. „Dan moet ik nog weer even terug,” was vaders besluit. „Maak je nu maar niet ongerust, vrouw. De zee is zo vlak als een spiegel en ze zijn met de vlet vertrouwd.” Meteen was hij de straat weer op. Hij had zijn vrouw niet verteld, dat hij zo straks, toen hij voor de eerste maal aan de haven kwam, een paar mannen van de „Leona” had gesproken, die hem vertelden van een vlet met een paar kleine jongens... De goede man was allesbehalve gerust. 't Was nu geheel donker geworden en de havenmeester stond eenzaam bij de mond der haven om te luisteren, of hij ook het regelmatig geluid van riemslagen hoorde, maar alles bleef doodstil. De lichten op de beide vuurbaken branden. 't Werd mistig boven het water, en Helders liep terug naar zijn kantoor. Weldra stiet de misthoorn regelmatig zijn sombere, langgerekte tonen uit over het donkere water, en ze drongen ver in de mist over de stille zee.....

Zo riep Helders zijn jongens, maar ze hoorden hem niet..... Bij 't invallen der tastbare duisternis hadden ze hun pogingen verdubbeld om spoedig de veilige haven te bereiken. Als ze nu de lichten maar konden ontdekken. Of desnoods ergens anders aan de zeedijk belanden, dan zouden ze daar de vlet vastleggen, en over de dijk te voet het dorp wel bereiken. Maar ze zagen geen licht en geen dijk. Ze wisten niet, dat de verraderlijke ebstroom spotte met hun pogingen om vooruit te komen. Langzaam maar zeker voerde hij het bootje mee, en iedere minuut dreven ze, ondanks hun inspanningen, verder van de haven af.

„Ik kan niet meer, Jan!” riep Koos eindelijk moedeloos uit, en droogde met de zakdoek zijn gelaat af. „Mijn armen doen zeer en mijn vingers staan krom”. Ook Jan had zijn riem losgelaten, en zuchtte diep. „Kwam er maar een boot langs, dan kon die een lijntje opgooien”, opperde Jan. „Ja, maar die is er niet. Dan moesten we het werken van de machine wel horen. En voor een zeilschip is het te stil, die varen niet”. „Zullen we eens hard roepen? Wie weet hoe dicht we bij de dijk zijn, of bij een boot.” En nu riepen ze, ze schreeuwden zo luid ze konden bij beurten of tegelijk.....

„'t Helpt niemendal”, zei Jan troosteloos, „mijn keel doet er zeer van 't schreeuwen. 'k Wou dat ik een glas water had”. Koos lachte, hij had geen dorst. „Nou, waar lach je om?” vroeg

Jan wat snibbig. „Ik heb dorst“. „Omdat je om water vraagt en er is niets dan water om ons heen“. „Dat kun je toch niet drinken? Zeewater!“ „Probeer het eens. Ik Heb het ook wel eens geproefd, en toen was het bijna niet zout“. Jan boog zich over de

Viet en dompelde beide handen onder water om ze af te wassen. Toen bracht hij in de holle hand een schutje water aan zijn mond en proefde. „Neen, 't is zoutig; maar komaan, 't maakt toch even de keel nat“. „Zeg, we hebben nog de zeezaak!“, riep Koos opens. „Heb jij trek?“ „Ja, hoeveel zijn er, en waar liggen ze?“ Koos wist in het donker nog het plekje, waar hij ze had opge-

borgen. „Ieder niet meer dan één, hoor”, commandeerde Jan, „wie weet wanneer we morgen thuishkomen. Want dat we vanavond de haven nog zouden bereiken, ik geloof er niets van. We blijven vannacht op zee Koos, dat is zeker”. „’t Is een geluk, dat het zo stil is,” vond Koos, „maar wat zullen vader en moeder en Marie ongerust zijn!” „Ja, daar is nu eenmaal niets aan te doen. We moeten maar stil afwachten, totdat de mist optrekt. Dan kunnen wij weer uitzien. Is het vannacht al, dan zien we de vuren wel, en anders morgen als het licht wordt. Dan kunnen we al gauw gewaar worden op welke hoogte we drijven”.

„Wou je dan niet meer roeien?” vroeg Koos benauwd. „Wat helpt het?” viel Jan uit, die zijn zeekaak zo langzamerhand had opgeknabbeld. „Weet je wat? ’t Is niet nodig, dat we allebei wakker blijven. Ga jij eerst plat liggen en probeer wat te slapen, dan zal ik opletten en zo gauw ik iets bijzonders merk, zal ik je roepen. Later keren we het om.” Koos knikte zwijgend.

Toen zette hij zijn pet af en vouwde zijn handen, terwijl Jan zijn voorbeeld volgde. Zij baden stil, ieder voor zich, zij vroegen om hulp, of God hen weer thuis wilde brengen, bij vader en moeder en Marie..... Toen liet Koos zich op de vloer zakken en probeerde te slapen.

O, wat voelde Jan zich nu eenzaam. Had hij maar iets te doen om de lange nacht door te komen..... Hij verveelde zich zo. Een gevoel van schaamte kwam plotseling bij hem op. Vervelen? En dat, terwijl ze allebei in gevaar waren en vader en moeder o, zo ongerust zouden maken! Kon hij dan niet bidden, voortdurend bidden om hulp? Hoe was die tekst ook weer? O ja; roep Mij aan in de dag der benauwdheid. Ja, dát wilde hij doen, en hij deed het ook, telkens en telkens weer. En God had ook gezegd: Ik zal u eruit helpen, Dat had God Zelf beloofd.....

’t Was Helders of een ruwe hand zijn hart samenkneep. Niet op de „Leona”! Dus die laatste hoop ook verdwenen. „Hoe weet je dat zo zeker, Vermeulen?”, stamelde hij. „’t Volk van de „Leona” is vannacht aan de wal gebleven en van morgen vroeg weer vertrokken. Ze zouden seinen met vlaggen van de boot. Twee vlaggen boven elkaar betekende: ze zijn hier. Eén vlag: ze zijn niet aan boord. Toen zag ik door een kijker, dat ze één vlag hesen, en kort daarop zette de boot koers naar ’t noorden”. Helders zuchtte zwaar. „Nogmaals mijn hartelijken dank, Ver-

meulen," zeide hij, den man de hand schuddend. „'k Hoop van harte dat ze slagen, Helders. Goede dag."

De havenmeester ging naar binnen om zijn vrouw het nieuws mede te delen, en juist was hij daarmede klaar, toen er weer gebeld werd. 't Was dominé Brinker, die vóór kerktijd nog even aankwam om zijn belangstelling te tonen en zo mogelijk de bedroefde mensen te troosten.

Een kwartier later verlieten vier mensen het huis van den havenmeester en begaven zich op weg naar de kerk. Voorop liepen Ds. Brinker en Helders, achter hen volgden moeder en Marie. Met meewarige blik zagen de mensen hen voorbijgaan. „Net achter een begrafenis", fluisterden zij elkaar toe. „Wie weet, hoe spoedig die volgt", zuchtte een ander. „Zulke kinderen toch!"

Het deed Helders en zijn vrouw goed, dat dominé in het grote gebed ook smeekte om Gods bewaring voor de beide jongens, die ergens op de grote wateren rondreven. Maar Gods alziend oog volgde hen ook daar. Dat gaf ook Marie troost, en zij bad van harte mee met de gehele gemeente.

Uit de kerk legde iemand de hand op de schouder van Helders. 't Was Omke Sjoerd. „Arme man", zeide hij met innig meegevoel, „ik wist er reeds van toen ik gisteravond naar ons huisje terugkeerde, en mijn vrouw en ik hebben voor je jongens en voor hun ouders gebeden. Geloof me Helders, dat deden niet enkel jij en ik, maar nog zovelen die bidden geleerd hebben hier op het dorp. En God is getrouw. Zou Hij ons eerst tot gebed uitdrijven en dan niet verhoren?" Helders zag hem dankbaar aan en knikte toestemmend. „Maar daarom verkeren ze nog evengoed in levensgevaar, Omke." „Ik zal de laatste zijn om dat tegen te spreken. Ik ken de wonderlijke stromen bij ebbe en vloed in de Zuiderzee en daarom ben ik gisteravond laat nog gaan zitten uitrekenen." „Nou..... en?" vroeg Helders, wiens belangstelling door den ouden zeeman dubbel gaande was gemaakt. „Ik heb zo gedacht, als ik rekening houd met de tijd, waarop ze op de rede waren, en toen probeerden de haven weer te bereiken, dan moeten ze ten slotte terecht komen in de buurt van de zandplaten oostelijk van Texel, en waarschijnlijk zijn ze daar met ebbe vastgeraakt. Als ze nu die boten allereerst maar daar zijn gaan zoeken, zie je?" Helders knikte, en..... zuchtte.

„Dank voor je belangstelling, Omke. God moge ons bidden verhoren". „Vast vertrouwen, Helders! Hij heeft mij nog nooit

in de steek gelaten". Ook juffrouw Helders en Marie kregen een hartelijke handdruk, en een bemoedigend woord.

Samen liepen vader en moeder en dochter naar het havenhoofd, tuurden om beurten door de kijker in zee, maar niets, letterlijk niets was op de grote watervlakte te ontdekken. Zelfs geen enkel visschersscheepje was te zien. Die menschen hielden ook Zondag aan de wal, in een haven waar ze zich het dichtsbij bevonden, toen de Zaterdagavond en daarbij de mist inviel.

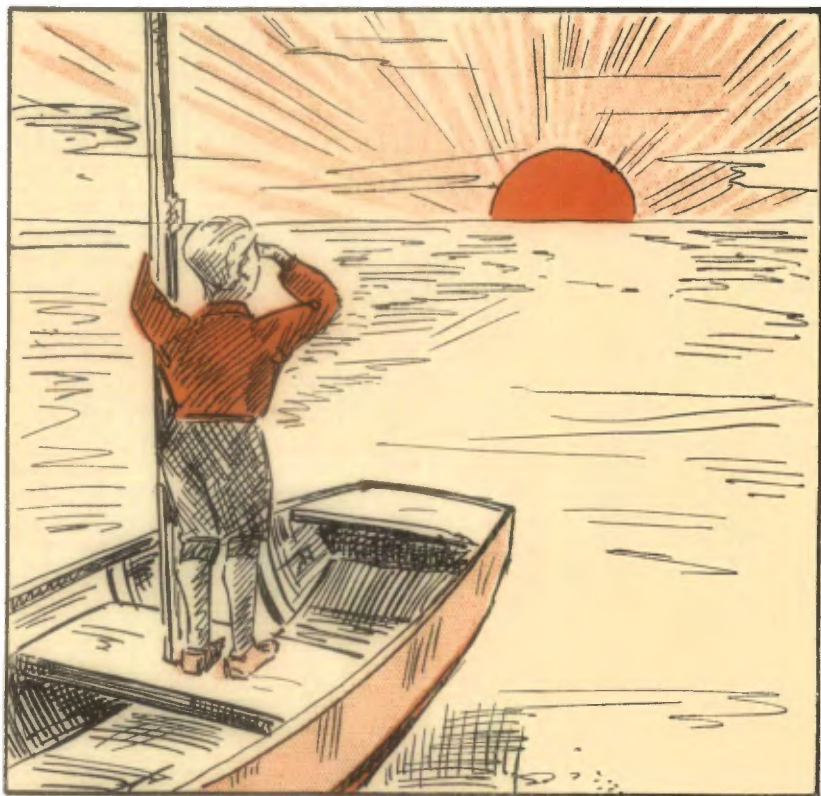
't Was een droevige Zondag, vol spanning. Niet alleen voor den havenmeester en zijn gezin, maar voor het gehele dorp, want alle mensen leefden mee, en kenden het gevaar waarin de jongens moesten verkeren.

Voor Koos en Jan was de lange nacht eindelijk voorbij, en verheugd waren ze, toen de eerste zonnestralen over het watervlak gleden. Dat gaf weer nieuwe hoop, al zagen ze nergens land. Nu weten we tenminste weer in welke richting we moeten roeien", zei Jan zo opgewekt mogelijk, om zichzelf en zijn vriend weer moed in te spreken. „Vandaag zullen we toch wel wát ontdekken", meende Koos, „'t zij een schip of een boot, of ook de dijk of een kerktoren. Zo gauw we ook maar iets zien, gaan we er op af. Jan! En dan zo vlug mogelijk!" „Zullen we dan eerst de zee-kaak maar opmaken?" Och 't was eigenlijk lang niet genoeg om hun gezonde honger te stillen, maar, ja! als je niet meer hebt!

Ze baden in stilte, elk voor zich, en toen begonnen ze te knabbelen aan het harde brood; hard was het, maar dat hinderde hen niet. Ze hadden honger en ze hadden een krachtig gebit. Jan was het eerst klaar; ging boven op het zitbankje staan en tuurde rond, al maar rond over de wijde plas. „Niets te zien", zeide hij wel wat mistroostig. „Hoe laat zou het zijn? Misschien gaan vader en moeder nu wel naar de kerk . . ." „Zó vroeg nog niet" meende Koos, die zijn laatste kruimeltje in de mond stak. „Zullen we danken? En dan allebei op de uitkijk. Hè, had ik maar één slok fris drinkwater".

Om de beurt klommen zij nu op het zitbankje en tuurden rond. „We zijn eigenlijk dom", viel Koos opeens uit. „We hebben de zon boven ons en kunnen toch weten, waarheen we moeten roeien. Zie, daar moet het Zuiden zijn, en als we nu een beetje bijhouden, dan, zou ik zeggen, moeten we toch eindelijk de dijk weer zien, of een toren?" „Vooruit dan!" riep Jan, „aan de rie-

men!" En de vlet schoot weer vooruit, tenminste, zo meenden zij...
't Werd warm op het water. Zo zonder enige beschutting tegen de zonnestralen, en dan hard roeien, zonder een flink ontbijt!
Neen, lang hielden zij het niet vol en na een uur hingen de beide riemen weer stil in het water. „Ik ga weer eens op de uitkijk

staan", moedigde Jan zichzelf aan. Koos slurpte wat zeewater uit de holle hand, hij kon het niet langer uithouden. Als zijn mond en droge keel dan maar eens wat nat gemaakt werden... he, dat was even een verkwikking... „'t Goedje smaakt toch misselijk", zei hij.

„Jöh! Kijk eens! Ik zie wat...!" riep Jan opeens. Reeds was

Koos naast hem. „Daar, daar! Is dat geen zeil?” Ze tuurden, grepen de kijker . . . „Ja! 't Is een visser!” schreeuwde Jan, buiten zichzelf van opwinding. „Hij houdt zuidelijk aan! Nu aan de riemen!” In 't volgend ogenblik roeiden de jongens samen, zoals ze 't nog nooit gedaan hadden . . . „Een, twee! Een, twee!” commandeerde Jan en gaf de takt aan, steeds in sneller tempo. „Toe, Koos, maathouden! Sla krachtiger in, anders draaien we nog rond!” hijgde hij. „Vooruit, een, twee! Een, twee!”

Nu en dan werd vlug een blik zijwaarts geworpen naar het o, zo kleine zeil in de verte, dat . . . nog kleiner werd!

„'t Gaat niet hard genoeg!” bulderde Jan, „toe Koos, pak aan! Zet door jongen! Wat geeft het, al hebben we geen vel meer in de handen! Toe, een, twee! Een, twee . . .”

Krak . . .!

Jan schoot plotseling achteruit en viel op zijn rug in de boot met de benen in de lucht . . . Zijn riem was middendoor gebroken en het ondereind dreef weg, hobbelen op de golfjes.

Jan dacht niet aan de pijn in zijn rug en aan het achterhoofd. Hij verwachtte een uitbarsting van woede bij Koos, want hij gevoelde 't, het was zijn eien schuld. Maar Koos zei niets. Het ongeluk had hem verplet, nu waren ze totaal hulpeloos, overgeleverd aan de willekeur van het water. Machteloos waren ze. Hij kon wel schreien, en zat voorovergebogen op de bodem van de boot, in radeloosheid . . .

Lange tijd zeiden de beide jongens geen woord tegen elkaar, en Jan meende, dat Koos zweeg, omdat hij boos was. Nu durfde hij ook niet praten. Maar waarover zou hij kunnen praten? Het was geheel uit het gezicht verdwenen en 't was duidelijk te zien aan de stand der zon, dat het middaguur voorbij was. Nu zaten thuis allen aan tafel . . . Hè aan tafel! Om te eten! Hadden ze samen hier maar één boterham, ze zouden die eerlijk delen! O, wat had Koos een honger! Nog nooit in zijn leven had hij het zo gevoeld. Wat knaagde het akelig in zijn maag! Wat werd hij flauw, en wee, en lusteloos!

't Ging Jan al niet veel beter. Die had er nog hoofdpijn bij. Van die smak achterover, zo straks. Zo straks? Hoe lang was dat geleden? Had hij werkelijk — zitten — slapen? De zon stond al laag aan de hemel. Zo dadelijk — misschien over een uur — zou het weer nacht worden. Moesten zij dan weer zo'n vreselijk saaie en angstige nacht doormaken? Onwillig huiverde

hij. „Koos, zullen we bidden?” vroeg hij plotseling. Koos knikte, als enig antwoord. Hij zette zijn pet af, vouwde de handen en sloot de ogen. Jan volgde zijn voorbeeld.

't Was doodstil in de boot, geruimen tijd. Eindelijk zag Jan op. Hij voelde, dat het kouder werd en keek naar Koos, die tegenover hem zat op het andere bankje. Die was ingedommeld, zie maar, zijn ronde hoofd knikte telkens voorover en viel ook wel eens opzij.

Jan ging op het bankje staan om nog eens naar links en rechts en over het water te turen, eer de zon geheel wegzonk. „Koos!”, riep hij opeens, „de zee is hier ondiep! Ik zie het witte zand onder de boot! Jongen, we moeten niet ver van 't land af zijn! En toch kan ik nergens land ontdekken!” Koos was wakker geschrokken, wreef zijn ogen uit en zei geeuwend: „Wat wordt het al donker! Zou de Zondag al voorbij zijn?” „Ja, dat is zeker”, antwoordde zijn vriend, „maar kijk eens overboord, allemaal wit zand!” Hij lichte het oog van de riem uit de ijzeren haak, waarin die hing en stak hem loodrecht in 't water. Ja, de zee was hier ondiep, de riem stootte op 't zand. Plotseling kwam een gedachte bij hem op. „Ik weet wat!” riep hij uit. „We steken de riem zo diep mogelijk in het zand, dat hij vaststaat, rechtop. Dan leggen we daar de boot aan vast en morgenochend, als het weer helder dag is, kunnen we misschien het land zien!” „Als het zo dichtbij is, kunnen we hier ook wel stil blijven drijven”, meende Koos, die zo moe was, dat hij tegen alle werk opzag. „Welneen”, viel Jan uit, „dan konden we wel weer eens van 't land wegdrijven, of wegwaaien, als er vannacht soms wind opsteekt. Kom, help nu maar eens flink duwen!”

Hij zette de riem weer overeind, vier stevige handen grepen eraan vast, en onder het gewicht van de beide jongenslijven zakte hij werkelijk een eind in de zandige bodem. „Nog eens!” commandeerde Jan. En weer zakte hij een eind, totdat het ijzeren oog gelijk kwam met de bootrand. „Ziezo, nu hem vasthaken in de roeipen”, oordeelde Jan, en werkelijk, het lukte.

„Dat zit!” zei hij lachend. „Ziezo Koos, nou eerst jij slapen! Jij hebt de meeste slaap geloof ik. Zo straks zal ik je wakker maken, en dan doe ik een dutje. Hè, had ik maar één boterham! Al was 't maar een harde korst! Ik zal mijn broekriem wat aanhalen dan voel ik het minder. En jij vergeet het in de slaap! Wel te rusten!”

Koos was zo dommelig, zo licht in 't hoofd, zo vreemd voel-

de het boven zijn ogen . . . Hij zei niets, deed zijn avondgebed en ging languit op de bodem liggen, waar hij weldra insliep.

Daar zat Jan nu alléén. „Ster na ster werd aan de ruime hemel zichtbaar, en helemaal donker, pikdonker werd het boven het water. Wacht nu eens rondturen of hij ook een lichtje kon ontdekken. Wie weet, van een huisje aan de dijk, of van een havenlicht ergens vandaan, — of van een boot of schip. Je kon nooit weten! Hè 't leek wel of het in de verte lichtte! Zie, alweer, nog weer, nog weer . . . 't Ging zo regelmatig, neen, dat was geen weerlichten, dat was het licht van een vuurtoren . . . Maar welke? Hij zag het duidelijk langs de hemel zwaaien, floep, weg was het. Even wachten . . . daar was het weer! Lange tijd keek hij ernaar, en dan weer over de eindeloze, troosteloze watervlakte.

„Zijns is de zee, ze is door Zijn kracht

„Met al het droge voortgebracht . . .”

Hoe kwam hem opeens dat vers zo in de gedachte? 't Was zeker wel een paar jaar geleden, dat hij het op school had geleerd. Hoe was 't ook verder? O ja:

„'t Moet alles naar Zijn wetten horen.

Komt, buigen we ons dan biddend neer . . .”

Ja, dat wilde hij ook doen. „Roep Mij aan in de dag der benauwdheid . . .”

En hij riep God om hulp aan, telkens weer . . .

Zo straks over een paar uur, zou hij Koos wekken, dan ging hij zelf slapen . . . Toen hij zijn ogen weer opsloeg, was hij koud en stijf en voelde zich ellendig en ziek. Staan durfde hij niet meer, hij was bang dat hij van duizeligheid zou omvallen.

De boot was van de riem losgeraakt, die waren ze nu ook kwijt. Koos lag nog te slapen, maar, vreemd, droomde hij nu, of scheen de zon . . .? Ja, werkelijk, de nacht was voorbij en — en — dáár was land, land! Vlak bij!

Op eens was hij klaar wakker. Ze hadden de gehele nacht doorgeslapen! „Koos! wordt wakker! Koos! Land, vlak bij! Toe, jongen; wordt wakker!” Maar Koos bleef liggen. Dromerig keek hij Jan aan. Hoe naar Jan zich voelde, hij boog zich toch voorover, hè, 't leek wel of een kanonskogel in zijn hoofd mee voorover rolde, en schudde Koos heftig heen en weer. 't Hielp niet. De dikzak bleef liggen . . . „k Zal je toch leren, slaapkop! Hier!”

en met zijn holle hand schepte hij zeewater en goot dat op 't gezicht van den slapenden jongen. Nu kwam er beweging in het logge lichaam. Koos knipperde met de ogen, waar het water uitdroop. „Och, je maakt me nat!” klaagde hij. „Ja, daar is 't juist om begonnen”, zei Jan. „toe Koos, sta op! We zijn aan land! Zie dan, dáár!” En hij wees met nadruk op een grote zandvlakte, die op een honderd meter afstand begon.

Koos rees op en keek over de rand der boot. Ja, 't was toch zo! Jan bedroog hem niet. Hij probeerde op te staan, maar was zo duizelig, dat Jan hem moest vastgrijpen, en 't scheelde maar weinig of de boot was gekanteld . . . Dat meenden ze eerst, maar al spoedig bleek, dat de vlet vast lag op het zand van de ondiepe zee. „We kunnen er zo wel uitstappen”, zei Jan opgewekt. „De kousen en klompen maar uit Koos, dan worden ze ook niet nat. Wacht, de kijker nog! Hebben we nog meer?” Hij keek zoekend rond, hoewel hij eigenlijk wel wist, dat ze niets meer hadden bezeten.

De kousen werden uitgetrokken, in de klompen geduwd en Jan stapte overboord, terwijl Koos hem waggelend volgde. Het water reikte niet eens tot aan de knieën! Welk een verrukkelijk gevoel van rust en veiligheid! Hoe heerlijk, dat ze zich weer vrij konden bewegen! Als ze nu maar niet zo dóódmoe waren geweest . . .

Langzaam, dicht naast elkaar, waadden ze door het water op het land aan. Hier en daar passeerden ze nog een dieper geultje, maar weldra waren ze op „het strand”. En toen konden ze duidelijk zien, dat ze werkelijk aan land waren gekomen, want verderop groeide iets. Wat, dat konden ze niet onderscheiden. Dat zouden ze later wel zien . . . Nu waren ze in ieder geval gered, veilig!

Nog een honderd meter sukkelden ze verder, toen Koos waggelde, zich op de grond liet vallen en sliep. Hij kón niet meer. Wat moest Jan doen? Hij zelf was ook zo moe, zo duizelig en licht in 't hoofd. In 't volgend ogenblik ging ook hij liggen. Hij wilde eerst slapen, slapen . . . en dan . . .

HOOFDSTUK III.

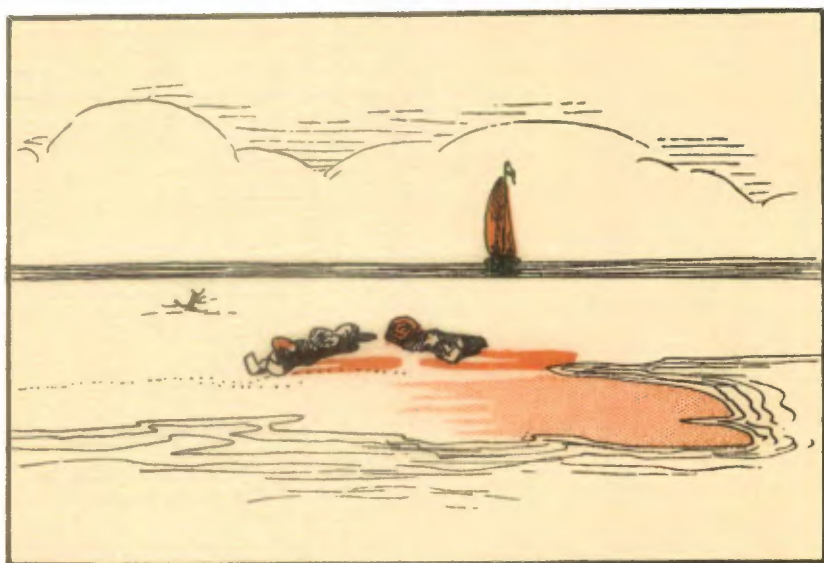
Langs de oostkust van Texel voer een kleine visschersschuit. De vorige week had Van Wieren weinig gevangen en nu hoopte hij, dat de vangst beter zou zijn. Daarom waren hij en zijn knecht Kees die Maandagmorgen al vroeg uitgevaren.

„Op hoop van Zegen” heette het scheepje, doch het had tot nog toe weinig zegen gebracht; eigenlijk nog niet eens een eenvoudig bestaan voor den visser met zijn gezin en den knecht. Zou het vandaag beter gaan? Peinzend stond Van Wieren aan het roer en tuurde over de zee. Als de wind niet wat opstak, kwam hij vandaag niet eens waar hij moest wezen! Dat zou het begin zijn van een nieuwe tegenvaller!

Plotseling scheen zijn aandacht te worden getrokken door iets buitengewoons, en hij tuurde, tuurde . . . Zijn scherpe, en vèr ziende zeemansblik had iets bijzonders ontdekt. „Kees!” riep hij tot den knecht, die in het vooronder aan 't opruimen was, „breng me de kijker eens! Wel nu nog mooier! Worden mijn ogen oud? Jongen, ik geloof, dat hier dichtbij op de plaat een paar zeehonden liggen te slapen . . .! Ik zou ten minste niet weten, wat het anders moesten zijn”.

Kees kwam vlug voor de dag, met de kijker in de hand . . . „Waar, schipper?” „Wel, dââr! Op de plaat!” zei Van Wieren wat ongeduldig, en nam de kijker aan. Nu tuurden beiden . . . „Als dat zeehonden zijn”, viel Kees uit, „dan ga ik vanmiddag voorbij van eten . . .!” „Kijk, kijk!”, riep de schipper, „daar ginds drijft een bootje. 't Zijn twee jongen! Nu zie ik het duidelijk:

ze hebben blote voeten en liggen te slapen, of ze zijn dood!' De goede man was wit geworden van schrik. „Hoe komen die kinderen daar? Over een goed uur staat de plaat onder en ze worden weggespoeld . . . Dat kunnen wij er niet bij laten, Kees! Dat mogen we niet!” „Neen”, zei Kees zo van ganscher harte. „Ik kan wel een klein streekje bijhouden, maar niet veel, dan lopen we vast in 't zand .Wie gaat er met de jol naar toe, jij of ik? Laat het ankertje maar uit, jongen!”

Vijf minuten later zat Van Wieren in de kleine jol en roeide op de plaat aan, waar Koos en Jan lagen te slapen. Kees was aan boord gebleven en de visser zag, hoe hij door de kijker steeds de blik op de beide jongens gericht hield. Nu was de man zo dichtbij gekomen, dat de jol over de grond begon te schuren. Hij haalde de riemen in, sprong over boord en zette het bootje vast aan een lange ijzeren pin, die hij diep in het zand boorde. Haastig liep hij verder, al maar door het water wadend. Toen riep hij zo luid hij kon: „Hè — daar! — Jongens! moeten jullie verdrinken?”

Maar geen van beiden verroerde zich. Dat deden ze evenmin toen hij, eindelijk bij hen gekomen, ze heftig heen en weer schudde. Ja, toch, Jan sloeg even de ogen op en keerde zich op de andere zij. „Ik kom dadelijk, Omke Sjoerd!“ bromde hij en sliep door. „Omke Sjoerd?“ prevelde de visser, „dien ouden zeeman ken ik wel en weet ook wel, waar hij woont. Zouden die kinderen d  ar helemaal vandaan komen?“ Weer schudde hij Jan heftig heen en weer en probeerde hem op te beuren en te doen staan, maar, jawell als een zak viel de jongen weer neer. „Doodmoel!“ dacht Van Wieren, „dan moet ik voor hem lopen“, en in 't volgend ogenblik hing Jan over zijn schouder en sukkelde de man naar zijn bootje terug. Voorzichtig legde hij het slappe lichaam in de jol, keek nog eens naar de pin . . . Ja, die hield nog goed. „Ziezo, nu nummer twee!“ mompelde hij, en liep op een sukkeldrafje terug. „Jongen, 't wordt tijd, anders zou dat ventje nog nat worden, en ik heb geen droge kleren voor hem aan boord“,

Ook Koos hing weldra als een pak zeildoek over de schouder van den goeden visser, die met grote passen door het water waadde, dat steeds dieper werd. „Jongen, de jol is los! Vlug, vlug!“ en nu maaide hij met zijn benen door de golfjes of zijn leven ervan afhing! Het steeds stijgende water had het bootje gelicht en dit had tegelijk de pin uit het zand getrokken . . . 't Lopen werd moeilijk, het water reikte hem tot over de knieën! En dan met zo'n slapende jongen op de nek, die gaf helemaal niets mee! Het zweet liep hem tappelings langs de slapen. H  ! Eindelijk greep hij de jol en hield haar stevig vast . . . Foei! Was dat lopen! Angstig lopen! Verbeeld je, dat de vloed hem het bootje ontvoerd had, dan had het drie mensenlevens gekost!! Even moest hij stilstaan, zijn hart klopte geweldig, het bonsde hem in 't hoofd! Op zijn leeftijd was hij dat harde lopen niet meer gewend. En evenmin kon hij tegen die angst, nu het ging om het leven van die twee kinderen. H  , nu kwam hij weer op adem. Bedaard liet hij Koos in de jol zakken, naast Jan. Toen werkte hij zichzelf erin, haalde de pin binnenboord en onmiddelijk daarop vertrok hij met krachtige slagen naar de „Op hoop van Zegen“, waar zijn knecht geduldig had zitten wachten.

Weldra lagen de beide jongens op een lap zeildoek, rustig naast elkaar te slapen. Ze waren niet wakker geworden. Of, indien al even, dan wisten ze niet eens, wat met hen gebeurde en bromden en mopperden wat. „Anker lichten, schipper?“ vroeg de

knecht. „Nee Kees; eerst voor de jongens zorgen. Maak wat melk warm, voor elk een kopje vol; en smeer een paar sneedjes brood. Die kinderen zijn uitgeput, dat heb ik al gemerkt. Wie weet hoe lang ze al van huis zijn! Ze komen helemaal uit Zeedorp!” „Hoe weet u dat, schipper?” vroeg Kees. „Wel, een van de jongens droomde van Omke Sjoerd. Ja, zo noemden ze in Zeedorp den ouden Boersma. Och, wie zal zeggen, hoe die ouders in angst zitten! Hè, nu weet ik ook, wat ons te doen staat. We zeilen zo gauw mogelijk op Nieuwe Diep aan en vandaar kunnen ze naar Zeedorp telegraferen! Weet jij een betere raad?” „Nee schipper”, stemde Kees toe. „Ziezo, het ontbijt voor onze gasten is klaar”, zei hij lachend. „Ik dacht zo, het zal wel hun ontbijt zijn, want ze hebben zeker nog niets gegeten. Kijk, kijk, schipper!” Van Wieren keek om in de richting waarheen Kees wees.

„Wat? Een vlet? Jongen, dat zal het bootje zijn, waarin die twee snaken hierheen zijn gekomen. Kees, dat is de moeite waard om ze op te pikken! Haal op het anker!”

Een aardig briesje deed het gehesen zeil zwellen en aan het roer staande, stuurde Van Wieren recht op de ronddobberende vlet aan. De vloed was nu hoog genoeg, zodat er geen vrees behoefde te bestaan, dat de „Op hoop van Zegen” aan de grond zou varen. Een groot kwartier later had de visserschuit twee roeibootten achter zich op sleeptouw.

„Nou is de melk weer koud geworden,” klaagde Kees. „Wat slapen die jongens lang!” „Probeer eens of je ze wakker kunt krijgen. Wrijf hun slapen met een druppel of wat azijn en laat ze wat azijn ruiken. Maar pas op voor hun ogen!”

Kees voldeed gewillig aan die opdracht. Hij vond het wat gewichtig, dat de schipper zo iets aan hem overliet. Ja hoor, hij vond Van Wieren een besten baas, al was het loon schraal. De man kon niet meer geven. Zoo denkend wreef hij de slapen van Jan en hield hem toen zijn hand onder de neus. Ho, een druppel viel er af, juist in de half geopende mond. Een snok, nog een snok, en een paar ogen werden opgeslagen...!

Grote verbazing!

De lodderige ogen werden steeds groter en staarden in het lachende gezicht van Kees. „Waar, waar ben ik? Wie ben jij?” „Bij goed volk”, zei Kees, „hier jongen, heb je dorst? Drink eens!” Drinken, o ja, drinken! En Jan richtte zich half overeind, gulzig

verzwolg hij het kopje vol melk. Gelukkig dat er niet meer in was.

„Nog meer!” zei hij, en wilde het andere kopje pakken. „Zo straks. Dit is voor je maat. Hier, eet eens wat!” O, wat viel Jan gretig op het sneedje brood aan. In een ommezien was het verdwenen.

„Dat is de moeite niet", zuchtte hij en keek naar den knecht, die zich inspande om Koos wakker te krijgen. Die druppel in de mond had zo straks goede dienst gedaan en daarom liet hij Koos maar dadelijk twee, drie druppels in de mond lopen . . .

Koos hoestte en proestte geweldig. „Ha zo, wil jij ook drinken?" bulderde Kees hem in 't oor. Dat hielp blijkbaar. Kees richtte hem overeind en hield hem het kopje melk aan de lippen. Maar nauwelijks had Koos gedronken of het hoofd zakte weer opzij. „Neeen slaapkop!" lachte Kees, „blijf nou wakker! Hier, een lekkere boterham!" En hij duwde hem een stukje brood tussen de tanden. Nu begon Koos te kauwen en al etende werd hij wakker. Nieuwsgierig en verbaasd keek ook hij rond. „Wie ben jij?" vroeg Koos eindelijk aan den knecht. „Zie je daar den schipper aan 't roer? Die heeft jullie gered. Dat is Van Wieren." „Gered? Wij waren toch aan land! En nu varen we wéér! 'k Heb voorlopig genoeg van varen. Waar breng je ons heen?" „Je lag te slapen op een zandplaat!" riep Kees verontwaardigd over die ondankbaarheid en betweterij. „En die plaat staat nu al onder water! Zó! Weet je het nu?" Beteuterd keken de beide jongens hem aan. Schipper, mogen ze nog een stukje brood?" vroeg Kees opeens. In stilte had Van Wieren genoten van het tafreeltje op het voordek. Een brede glimlach lag om zijn lippen, terwijl hij aan het roer stond en recht op Nieuwe Diep aanhield. „Welja Kees, geef ze nog maar een boterham; we verdienen vandaag toch niets. Heidaar, jongens, komen jullie van Zeedorp?" riep hij de beide schipbreukelingen toe. „Ja schipper," antwoordde Koos met zwakke stem, „ik ben Koos Helders." „Van Helders, den havenmeester?" „Ja. Kent u vader." „Welzeker, jongen. We vallen wel eens een enkele maal in Zeedorp binnen. Maar vertel eens: hoe komen jullie zo ver van huis in zo'n notedopje? Heb je er nooit aan gedacht, hoe ze thuis in dodelijke ongerustheid zullen zitten." Verlegen keek Koos voor zich. „Ja schipper", zei hij zacht, „maar toen was het toch al te laat en wij waren niet van plan zover weg te gaan . . ." Daar kwam Kees terug met een paar stevige boterhammen. De ogen van de beide jongens straalden, toen ze elk er een op de knie kregen. Jan vouwde de handen en sloot de ogen. En ook Koos bad, wel wat langer dan hij gewoonlijk deed; hij dankte nu ook voor de redding, en ook voor vader en moeder en Marie, dat ze niet zo angstig mochten zijn. O, hij was zo gelukkig! Ze gingen nu

weer op huis aan ..." tenminste dat meende hij. Van Wieren liet ze eerst eten, maar toen moesten zij ook vertellen van de tocht over de Zuiderzee...

„En ik zag daareven, dat je voor je boterham bad; maar heb je ook al gedankt voor Gods hulp?" „Ja schipper", zeiden de jongens bijna tegelijk. „Dan is het goed. Want zie je, als God niet gezorgd had, dat ik jullie zag, nou, dan was je nu al twee of drie voet onder water." Koos knikte, ten teken, dat hij het maar al te goed begreep. „Maar — schipper..." vroeg Jan opeens, „waar varen we naar toe? Naar Zeedorp?" „Welneen jongen! Dat zou me veel te ver uit de koers brengen! Ik moet ook leven en hoop nog wat te verdienen vandaag. Kijk maar eens goed vooruit!" Dat deden ze allebei. En ze zetten grote ogen toen ze tamelijk dichtbij land zagen en in de verte huizen en torens.....

„Dat is Den Helder," zei Van Wieren. „Daar zetten wij je af en zullen gauw naar Zeedorp telegraferen. Dan moeten die mensen ginds maar verder voor jullie zorgen en je weer thuisbrengen." Nu wendden de beide jongens geen oog van de naderende stad af. Zo iets hadden zij nog nooit beleefd! Langzamerhand werd alles veel duidelijker, veel groter!

Tegen twaalf uur 's middags schoof de „Op hoop van Zegen" langzaam langs de kade en lag eindelijk stil. Vlug sprong Kees aan de wal en handig sloeg hij de touwen om de meerpaal. Nu gingen Jan en Koos ook van boord, en 't was een wonderlijk, een gelukkig gevoel, de harde vaste grond weer onder de voeten te voelen, maar nu bemerkten zij meteen, hoe verzwakt ze waren. Ze liepen zo mal, 't was alsof de straatstenen tegen hun voeten omhoog kwamen en ze waren blij, dat Van Wieren bij hen kwam, en zij hem bij de arm konden grijpen.

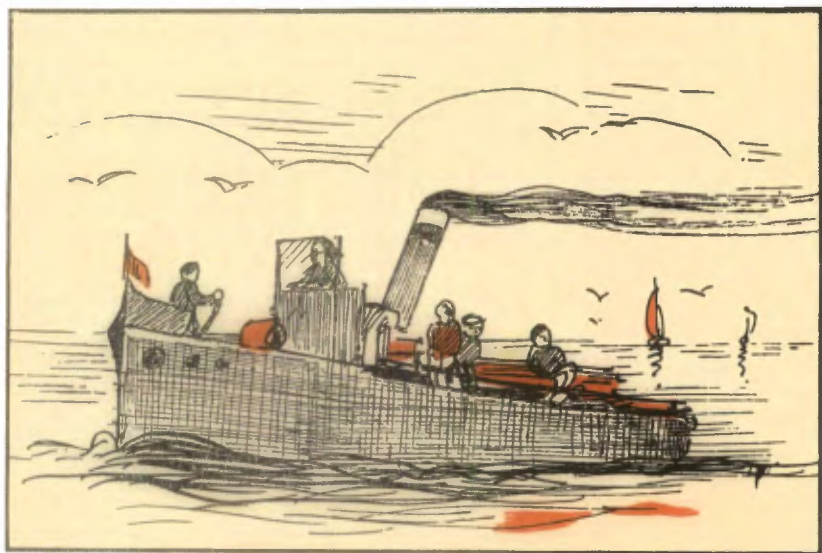
„Ik ga even met de jongens naar 't havenkantoor, Kees", riep hij zijn knecht toe. „Ruim maar 't een en ander op, dat we dadelijk weer uit kunnen varen!" Dat is waar! Kees, die goeie Kees! Ze hadden hem helemaal vergeten in hun blijdschap. „Dag, Kees!" riep Jan, „wel bedankt voor alles!" De knecht glimlachte.

„Groeten thuis!", riep hij toen, „en goede reis!"

Aan de arm van den goedhartigen visser liepen ze naar 't kantoor, dat dichtbij was.

De enkele woorden, waarmee Van Wieren mededeelde, dat hij een paar „levende zeehonden" op een zandplaat had gevangen,

verwekte daar de grootste verbazing en..... de mensen waren oprecht blij, want allen wisten reeds van het verdwijnen der jongens. „Wel, wel, hoe is 't mogelijk! Hoe is 't mogelijk!” riep een schipper, die juist aanwezig was. „En zo straks is de „Truida”, dat stoombootje, hier binnenvallen, dat gisteren al de hele dag heeft gezocht. Vanmorgen heeft de boot weer gekruist, vertelde de kapitein, maar alle moeite was tevergeefs. Dat moest ik hem eens gauw gaan vertellen!” Weg was hij, de kade op.

Vijf minuten later werd een telegram verzonden naar „Helders, havenmeester, Zeedorp: Beide — jongens — behouden — binnen — komen — terug — met — Truida — Havenkantoor — Helder.”

En nog geen kwartier later gaf de kleine „Truida” drie, vier vrolijke stoten op de stoomfluit, als juichtonen, dat ze de geredde en doodgewaande jongens aan boord had en nu met hen naar Zeedorp vertrok.

Hoe 't zo gauw bekend was geworden, wist niemand; maar

honderden mensen met blij gelaat stonden op de kade en vrolijk klonk het gejuich toen de „Truida” afvoer, de vlag in top! „Wat een mensen!” zei Koos, „en dat om twee jongens te zien! Wat is er nu aan ons te kijken?” „Nou” meende Jan, „die zijn allemaal blij, dat we niet verdronken zijn! Dat zijn wij toch óók? En wat zullen vader en moeder en Marie opkijken, als dat telegram komt!”

„Ja jongens!” zei de kapitein, die aan het stuurrad stond en hun gesprek had gehoord, „ik wou om een lief ding, dat ik bij Helders gestaan had, toen hij dat telegram las! Hij zal het nu wel hebben”.

Daar voeren ze de „Op hoop van Zegen” voorbij, die reeds weer zee had gekozen. De kapitein groette met de stoomfluit en de jongens wuifden met hun pet en riepen zo hard ze konden: „Dag Van Wieren! Dag Kees! Goede reis! Kom eens gauw in Zeedorp! Dag!” De schipper en zijn knecht wuifden terug. „Goe-ten aan je vader!”, riep de schipper. En de kleine „Truida” pufte — pufte, zo hard ze kon. Vooruit, naar Zeedorp. Met de vlag in top!

HOOFDSTUK IV.

Helders was in zijn kantoortje aan de haven en vulde enige lijsten en staten in, maar het werk ging hem niet van harte. Diepe zorgrimpels plooiden zich op zijn voorhoofd. Hij begon langzamerhand aan de redding van zijn jongens te twijfelen. Drie van de vier boten, die de ganse Zondag op de Zuiderzee gekruist hadden, waren naar hun haven teruggekeerd en onderweg even in Zeedorp aangelopen om te zeggen, dat hun pogingen vruchteloos waren geweest. Alleen de kleine „Truida” bleef nog uit . . .

't Was ruim twaalf uur en hij zou maar naar huis gaan eten. Hoe zouden moeder en Marie de morgen doorgebracht hebben? Daar rinkelde een fietsbel buiten. Hij hoorde iemand afspringen en dan trad een telegrambesteller het kantoor binnen . . .

Een telegram? Over zijn jongens? Een doodsbericht? Helders verbleekte. „Als 't u belieft, Helders! Ik dacht, u zou nog wel hier zijn en niet thuis”, zei de jongeman.

Met bevende vingers scheurde de havenmeester het papier open en las: „Beide jongens behouden binnen. Komen terug met Truida. Havenkantoor Helder”. Waakte of droomde hij? De tranen kwamen hem in de ogen en toen hij het voor de tweede maal wilde lezen, zag hij geen letter meer . . . Alles beefde, alles draaide . . .

„Lees me dat nog eens voor”, stamelde hij. De jongen deed het gewillig. „Wel gefeliciteerd, Helders!” liet hij er opgewekt op volgen. „Wat ben ik daár blij om!”

„Here, ik dank U! Ik dank U!” was al wat de gelukkige vader kon uitbrengen. In 't volgende oogenblik fietste de jongen weg en stak de blinkende gulden in de zak die hij als fooi van den blijden havenmeester had ontvangen.

Vlug borg Helders het een en ander op, sloot zijn kantoor af om, in zijn hart jubelend van blijdschap, haastig naar huis te loopen en zijn vrouw en Marie het grote nieuws mee te delen. Maar nog voordat hij zijn huis bereikt had, kwamen zij hem te-

gemoet loopen. De telegramjongen was er een met een hart, en toen hij de woning van Helders voorbij fietste, was hij vlug afgesprongen en vertelde in een paar woorden de inhoud van het telegram dat hij juist op het havenkantoor had bezorgd . . .

Die mensen mochten toch geen oogenblik langer in onwetendheid gelaten worden! Hij op zijn beurt zou het ook niet aardig

gevonden hebben, als men het hem had gedaan... Of hij het volgens de voorschriften wel mocht doen? Maar het gold hier toch de eigen familie van de geadresseerde. Weg was hij al weer, naar het kantoor, waar men hem wachtte. Onderwijl had Helders zijn vrouw en dochter bereikt. Hij hield hen het telegram voor, en lachte... Juffrouw Helders wierp zich in de armen van haar man, en Marie riep: „O vader, vader!” Toen begon ze luid te snikken. Tranen van vreugde waren het. Het overkropte hart moest zich nu lucht geven.

Enkele burens kwamen aan de deur... „Wel Helders, wat is er? Tijding van de kinderen?” vroeg er een van hen aarzelend. „Ja mensen, ja!” juichte de man. „Goede tijding! God zij gedankt. Over een paar uur komen ze met de „Truida” thuis!”

Drie, vier mannen en vrouwen drongen vooruit en grepen Helders en zijn vrouw bij de hand die ze hartelijk drukten. „Van harte geluk gewenst, Helders!” „Jongen, jongen! Dat is een dankzegging waard!” „Waar zijn ze geweest al die tijd?”

Zo waren de uitroepen en in een ommezentje stonden wel dertig, veertig mensen, allen met blij gelaat, om hen heen. Ieder wilde de inhoud van het telegram weten en Helders las het met

luide stem voor, maar dat die stem toch even trilde, kon de stoere man heus niet helpen. Een luid gejuich steeg op. „Nu zullen de aardappels beter smaken dan gisteren, Helders!” riep er een lachend en gaf daarmee meteen aan het gelukkige drietal de gelegenheid om naar binnen te gaan.

Ja, ze hadden ook behoefte om samen te zijn en met elkaar God te danken voor het grote geluk. Toch werd in de kamer, toen alle drie om de tafel zaten, niet veel gesproken. De harten waren te vol.

Na het eten ging Helders voor het orgel zitten, wat hij anders op een werkdag nooit deed en hij zei: „Moeder en Marie, we zullen zingen, we moeten nu zingen!”

„Wat zal ik, met Gods gunsten overlaân,

Dien trouwen Heer voor Zijn gena vergelden?”

klonk het juichend, dankend door het eenvoudige vertrek.

Toen het vers uitgezongen was, bleef Helders een ogenblik als in diepe gedachten verzonken, voor het orgel zitten.

Hoorde Marie goed?

„Vader, de klok luidt”, riep ze opeens. Allen luisterden, Brand? Neen, dat was de brandklok niet. Het klonk zo vrolijk, de zware klokketonen deinden zo luid en zo blij over het dorp... alsof ze zongen! alsof ze het gehele Zeedorp opriepen om vreugde te bedrijven! „Dat is voor Koos en Jan!” juichte Marie. „Wie zou de klok luiden? Wie zou het hun gezegd hebben?” Daar moest ze meer van weten en nieuwsgierig stak ze de neus buiten de voordeur. Maar onmiddellijk kwam Robbedoes weer naar binnen vliegen. „O, vader! moeder! De vlag is op de toren en de meeste mensen in de straat hebben de vlag uitgestoken of zijn er mee bezig!” riep ze. Haar ogen schitterden. Vader Helder schudde glimlachend het hoofd maar toch werden zijn ogen vochtig.

Drie uur later was het hele dorp in feesttooi en wie maar even weg kon van huis of dagwerk, was op het havenhoofd aanwezig. Dáár in de verte naderde het kleine ding! „Daar komt de „Truida” aan!” riep men elkaar toe, „Kijk eens, de vlag in top!”

Kleine witte stoomwolkjes werden zichtbaar, en even later drongen de stoten op de stoomfluit ook door tot de dichte menigte op het havenhoofd. Hoe deed dat kleine bootje zijn best! Eindelijk stoomde het tussen de beide pieren in en onmiddellijk daarop klonk een oorverdovend gejuich uit de menigte op. Dat

gejuich gold de beide geredde jongens! Natuurlijk! Maar het gold ook den fermem kapitein van de „Truida” en zijn flinke knechts. Hun menslievendheid en zelfopoffering, die hen er toe had gebracht hun vrije tijd te geven om een paar jonge menslevens te redden.

Maar toch ook waren er bij al die mensen, die in de grond van hun hart juichten ter eer van God, Die de kinderen van het dorp weer thuisbracht. En onder die laatsten waren Helders en zijn vrouw en Marie, en dominé, die naast Helders stond.....

De burgemeester was ook aanwezig en keek vol belangstelling naar de naderende kleine boot. Dan keerde hij zich om, trad op Helders en zijn vrouw toe en wenste hen van harte geluk.

Daar drong een oude man door de menigte heen, recht op den havenmeester aan. „Ja, ja!” zei hij lachend, „ik blijf ook niet achter, Helders! Ik heb tegen mijn vrouw gezegd: „Mens, wat is het nou jammer, dat je zover niet kunt lopen, daar had je nu bij moeten zijn, als die kinderen weer thuiskomen! Dat zal een vreugde zijn!” En wat zei ze, die goeie zelf? „Och, Sjoerd”, zei ze, „jij moet niet om mij thuis blijven, ga maar gerust, en vertel me zo straks alles, wat je gezien en gehoord hebt”. En Omke Sjoerd lachte met zijn gehele gelaat en knikte maar, want hij was trots op zijn „goeie vrouw”, al was ze dan ook kreupel. Toen greep hij met de ene hand de rechterhand van den havenmeester en met de andere die van juffrouw Helders en zei: „Beste mensen, mijn vrouw en ik zijn haast zo blij als jelui. God heeft de gebeden van ons allen gehoord. Hem zij de eer!”

t Was stil geworden rondom den ouden Sjoerd, die bij de mensen in hoge achting stond. Hij had de laatste woorden luider gesproken en 't was te zien, dat velen er hartelijk mee instemden.

De „Truida” was de kade genaderd, en opnieuw steeg een gejuich op uit de mensen, die zich verdrongen om een plaatsje vooraan te krijgen. Kapitein Vermeulen liet door zijn knechts een paar touwen uitgooien, die door gewillige handen op de bolders aan de wal werden vastgemaakt. Daar stonden de helden van 't oogenblik, naast elkaar en — zetten een verlegen gezicht. Of ze bang waren, dat vader en moeder boos, erg boos op hen zouden zijn? Geheel zonder schuld waren ze niet, dat wisten ze allebei. En al die mensen! Wat hadden die er nu mee nodig, als vader hun een uitbrander gaf! Even keken ze op naar vader, moeder en Marie.

Maar vader zag hen zo blij en lachend aan... En moeder had vader een arm gegeven, ze schreide van geluk. Marie wuifde met haar hand en riep vast: „Dag Jan! Dag Koos!”

„Nou jongens! Vlug aan de wal!” riep de kapitein, „ik moet dadelijk naar huis!” „Neen kapitein!” klonk opeens de zware stem van den burgemeester. „U moet even wachten...!”

't Was nu doodstil aan de wal. Het vurig verlangde ogenblik was daar. De beide jongens kwamen de loopplank over en vielen vader en moeder om de hals...

Dat was een ontmoeting!

En alle omstanders eerbiedigden het ogenblik, waarop de

beide ouders hun kinderen weer aan het hart drukten, nadat zij de hoop, hen ooit weer te zien, reeds hadden opgegeven.

Toen barstte het gejuich los! „Leve kapitein Vermeulen!” riep een forse stem, toen het juichen bedaard was. En weer gingen de handen omhoog, en een hernieuwd gejuich gaf de instemming weer. Allen waren den man dankbaar, het meest Helders en zijn vrouw. Deze wilde spreken, om ten aanhore van al het volk, zijn erkentelijkheid te betuigen aan den vriendelijken kapitein en zijn twee knechts, maar hij kon niet. Zijn hart was zo vol...

Daar trad de burgemeester naar voren. „Kapitein Vermeulen”, begon hij, „en de beide kloeke mannen, die in uw dienst zijn, zoals u ziet, is de bevolking van Zeedorp u zeer dankbaar voor uw menslievende daad, die God met zulk een heerlijke uitslag heeft willen bekronen Ik spreek uit naam van onzen algemeen geachten havenmeester en zijn vrouw en dochtertje als ik u oprecht dankzeg voor uw hulp. De redding van de beide jongens is zeker reeds een beloning voor uw daad. Maar al deze mensen hier willen gaarne hun erkentelijkheid tonen, omdat ge hebt meegeholpen om een tweetal kinderen uit ons dorp van een wisse dood te redden!” De burgemeester wachtte even en keek schalks de mensen aan. Toen lichtte hij de hoed van het hoofd stak die hun toe en riep: „Inwoners van Zeedorp! Het ging om een paar van uwe kinderen! Dat is u toch wel wat waard?”

„Hoezee voor den burgemeester!” riep een uit de menigte en wierp een gulden in de hoed.

„Wij zullen de burgemeester helpen!” riep de telegramjongen, hield de mensen zijn pet voor en liet, toen de handen werden toegestoken om er wat in te werpen, ook tersluiks zijn blinkende gulden erin glijden, dezelfde die hij van Helders ontvangen had. De inzameling was spoedig afgelopen en de burgemeester wilde het geld aan den kapitein geven, die evenwel riep:

„Mensen, dank voor jullie erkentelijkheid, maar dit geld komt mij niet toe. Mij dunkt de helft ervan is voor mijn knechts en de andere helft voor schipper Van Wieren! Die is de eigenlijke redder. Goedgevonden?”

„Ja — ja!” riepen allen.

„Alles los!” klonk het bevel van den kapitein en weldra vertrok de „Truida”.

Toen de mensen omkeken, was de familie Helders verdwenen. Ze gingen met hun vijven naar huis. Ze moesten alleen zijn, om samen God te danken.

Hij had alles welgemaakt.

Paulus-Vereeniging, Keizersgracht 470, AMSTERDAM.

Verkoop verboden.